

MOLIMO IN DARJIMO
ZA DONAČE SODSLOVCEI

KATOLISKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

JULIJ - ST. 7, 1960, XXXIV

“Ljubezen Kristusova nas priganja” (Sv. Pável).

Prizor iz dispanzerja na misijonu v Indiji.

„KNEZ PASTIRJEV“

OKROŽNICA JANEZA XXIII. "PRINCEPS PASTORUM" O MISIJONIH

(Izdana v Vatikanu 28. novembra 1959.)

Prevaja prof. Alojzij Geržinič.

III. del

LAIKI V MISIJONIH

Verniki v življenju Cerkve

Ko je Naš spoštovani prednik Benedikt XV. poudarjal, da je potrebno z vso gorečnostjo pripravljati vzpostavitev domače duhovščine in jo z razumno predanostjo oblikovati, gotovo ni nameraval pustiti v nemar prav tako bistvene pomembnosti domačih laikov, ki so na višini svojega krščanskega poklica in zavzeti za apostolat. To je izrecno priporočil in podčrtal Naš neposredni prednik Pij XII. ⁴⁸), ko je ponovno obravnaval ta življenjsko važni predmet, o katerem moramo razmišljati danes bolj kot kdajkoli, in ki mora povsod biti ostvarjen na najboljši možni način.

Isti Pij XII. — in to je njegova posebna, pohvale vredna zasluga — je priporočal vernikom in jih z bogatimi nauki in večkratnimi pozivi spodbujal, naj vnejo in delavno sodelujejo s cerkveno hierarhijo v apostolatu. Od početka krščanske zgodovine in v vseh sledečih dobah je to sodelovanje vernikov v resnici omogočilo, da so škofje in duhovniki mogli uspešno delovati med narodi in to na čisto verskem in na socialnem področju. Tako more in mora biti tudi v našem času, toliko bolj, ker so potrebe večje, pač v sorazmerju z neprestanim porastom človeštva in s pomnoženimi in zapletenimi duhovnimi zahtevami. Razen tega mora biti Cerkev povsod, kjer se vsadi, vedno prisotna in dejavna z vso svojo organsko razčlenjenostjo, torej ne le z različnimi stopnjami vodstva, marveč tudi z verniki; zato mora nujno vršiti svoje zveličavno delo po duhovnikih in po vernikih.

Cilji pri oblikovanju vernikov v misijonskih zemljah.

V novih krščanskih občinah ne gre samo za to, da pridobimo s spreobrnjenjem in krsti božjemu kraljestvu množico ljudi, temveč tudi, da jih usposobimo s primerno vzgojo in krščanskim oblikovanjem, da prevzame vsakdo po svojih močeh in možnostih odgovornost za življenje in bodočnost Cerkve. Število kristjanov bi malo pomenilo, če bi manjkala dobra kakovost. To je, če bi bili verniki brez trdnosti v svojem krščanskem poklicu in bi njihovo duhovno življenje bilo brez temelja; če jim po rojstvu za vero in milost ne bi pomagali, da napredujejo v mladosti in zrelosti duha, ki spodbuja in

poziva k dobremu. Izpovedovanje krščanske vere ne more biti skrčeno na uraden zapis, marveč mora preoblikovati in spremeniti celega človeka ⁵⁰), dati smisel in ceno vsem njegovim dejanjem.

Posebno poslanstvo duhovščine

K temu cilju zrelosti verniki ne morejo dospeti, če se duhovščina — tuja ali domača — pravočasno ne odloči za program, ki ga je v bistvenih potezah predložil že prvi papež: "Izbrano pleme ste, kraljevsko svečeništvo; sveti rod, odrešeno ljudstvo, da izpričujete čuda Tistega, ki vas je iz temin poklical k svoji čudoviti luči." ⁵¹)

Pouk in krščanska vzgoja, ki bi se zadovoljila s tem, da je učila in naučila katekizemske obrazce in temeljne zapovedi krščanske nravnosti ob splošnih zgledih, ne da bi postala vodilo za vsakodnevno ravnanje, bi se izpostavila nevarnosti, da izroči božji Cerkvi trpno čredo, da tako rečemo. Kristusova čreda je, nasprotno, iz ovac, ki ne le, da poslušajo svojega Pastirja, temveč ki so tudi sposobne, da ga spoznajo in da spoznajo njegov glas ⁵²), da mu zvesto in s prepričanjem slede na pašnike večnega življenja ⁵³), da bodo tako nekega dne zaslužile prejeti od Kneza pastirjev "nevenljivi venec slave" ⁵⁴); ko spoznavajo in slede Pastirja, ki je dal zanje življenje ⁵⁵), so ovce pripravljene, da mu posvete življenje in da izpolnijo njegovo voljo, da privedejo v edino ogrado ostale ovce, ki ne gredo za njim, temveč se oddaljujejo od Njega, poti, resnice in življenja." ⁵⁶)

Apostolska gorečnost bistveno spada k izpovedovanju krščanske vere: resnično "je vsakdo dolžan, da razširja svojo vero med druge, bodisi da poučuje ali potrjuje druge vernike, bodisi da celo zavrača napade nevernikov" ⁵⁷), posebej v takih časih, kot je naš, ko je apostolat zaradi težavnega položaja, v katerem sta človeštvo in Cerkev, nujna dolžnost.

Za popolno in temeljito krščansko vzgojo je potrebno, da imajo vzgojitelji sposobnost, najti najbolj pripravna pota in sredstva, po katerih se morejo poglobiti v različne duševnosti. Tako bodo kar največ mogoče pomagali novim kristjanom, da si v resnici osvoje resnico z vsemi njenimi zahtevami. Zveličar je namreč vsakemu izmed nas naložil, da izpolnjujemo to največjo zapoved: "Ljubi Gospoda, svojega Boga z vsem srcem, z vso dušo, z vso mislijo!" ⁵⁸) Očem vernikov se mora takoj in v vsem blešku zasvetiti vzvišenost krščanskega poklica, da v njih srcih krepko zagori želja — in sklep za njeno uresničenje — po čednostnem in dejavnem življenju po vzoru življenja Gospoda Jezusa, ki je bil prevzel človeško naravo in nam ukazal, naj sledimo njegove zglede. ⁵⁹)

Vernik ima dolžnost, da izpričuje resnico

Vsak kristjan mora biti prepričan o svoji temeljni in poglobljeni dolžnosti, biti pričevalec resnice, ki jo veruje, in milosti, ki ga je prenovila. Neki velik cerkveni oče je rekel: "Kristus nas je postavil na zemljo, da bi bili svetilniki, ki razsvetljujejo, učenički, ki poučujejo; da bi izvršili nalogo kvasu; da bi se obnašali kot angeli, kot odposlanci med ljudmi; da bi bili odra-

sli med majhnimi, duhovni ljudje med mesenimi — z namenom, pridobiti jih; da bi bili seme in bi rodili obilne sadove. Niti ne bi bilo potrebno razlagati nauk, če bi se naše življenje tako svetilo; ne bi se bilo treba posluševati besed, če bi naša dejanja dajala tako pričevanje. Nobenega pogana ne bi več bilo, če bi se obnašali kot pravi kristjani.”⁶⁰⁾

To je — kot je lahko razumeti — dolžnost vseh kristjanov po celem svetu. Lahko pa si mislimo, da bi v misijonskih deželah mogla dati izredne in posebno dragocene plodove glede na širjenje božjega kraljestva, tudi med tistimi, ki ne poznajo lepote naše vere in nadnaravne moči milosti; k temu nas je spodbudil že Jezus: “Naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih;”⁶¹⁾ sveti Peter pa je ljubeče priporočal vernikom: “Dragi moji, opominjam vas... da se vzdržite mesenih želja, ki se bojujejo proti duši, in da se prav obnašate med pogani, da bi ti, medtem ko vas zdaj obrekujejo za zločince, gledali vaša dobra dela in bi zato in po njih zgledu slavili Boga, kadar jih dobrotno obišče.”⁶²⁾

Učinkovitost pričevanja iz ljubezni

Pričevanje vsakega posameznika mora biti potrjeno in pomnoženo s pričevanjem cele krščanske skupnosti, podobno kot je bilo ob pričetkih Cerkve, ko je tesna in stanovitna edinost vseh vernikov “v nauku apostolov in v skupnem lomljenju kruha in v molitvah”⁶³⁾ in v delih plemenite ljubezni dajala globoko zadovoljstvo in medsebojno spodbudo; v resnici “so hvalili Boga in vse ljudstvo jih je imelo rado. In Gospod je vsak dan pomnožil število tistih, ki so dosegli zveličanje.”⁶⁴⁾

Edinost v molitvah in v dejavni udeležbi pri obhajanju božjih skrivnosti v cerkvenem bogoslužju prispeva na posebno učinkovit način k popolnosti in bogastvu krščanskega življenja v posameznikih in v skupnosti in je izborno sredstvo za vzgojo k tisti ljubezni, ki je določilni znak kristjana: k ljubezni, ki zavrača vsako družbeno, jezikovno in plemensko omalovaževanje; ki odpira roke in srce vsem, bratom in neprijateljem. Ob tem predmetu Nam je milo, da se poslužimo besed Našega prednika sv. Klemenca Rimskega: “Kadar (pogani) čujejo od nas, da pravi Bog: Če ljubite tiste, ki vas ljubijo, nimate zasluge, imate pa jo, če ljubite neprijatelje in te, ki vas sovražijo⁶⁵⁾; kadar čujejo te besede, občudujejo najvišjo stopnjo ljubezni. Ako pa vidijo, da ne le ne ljubimo tistih, ki nas sovražijo, marveč niti ne tiste, ki nas ljubijo, se nam posmehujejo in (božje) ime se skruni.”⁶⁶⁾ Ko je največji misijonar sv. apostol Pavel pisal Rimljanom tedaj, ko se je pripravljala širjenje evangelija po skrajnem zapadu, je pozival k “ljubezni brez pretvarjanja”⁶⁷⁾, potem ko je sestavil vzvišen slavospev tej čednosti “brez kature ni kristjan nič.”⁶⁸⁾

Prispevanje za stvarne potrebe skupnosti je dolžnost

Ljubezen se vrh tega javlja v tvorni pomoči, kot je trdil Naš nesmrtni prednik Pij XII: “Tudi telo zahteva množ udov, med seboj združenih, da

si pomagajo. In če v našem smrtnem organizmu trpi en ud, trpe vsi ostali z njim in zdravi udje pomagajo bolnim; prav tako ne živi vsak posamezen ud v Cerkvi le zase, temveč pomaga tudi ostalim v medsebojno tolažbo in za boljši razvoj vsega Skrivnostnega Telesa." 69)

Tvarne potrebe vernikov vključujejo tudi potrebe cerkvenega organizma. Zato je prav, da se domači verniki navadijo prostovoljno podpirati po svojih možnostih svoje cerkve, ustanove in duhovščino, ki se jim je popolnoma izročila. Ni važno, če ta prispevek ne more biti znaten; važno je, da predstavlja vidno pričevanje žive krščanske zavesti.

(Sledi.)

H a k u s h u K i t a h a r a

PESEM, KI JO PREPEVAJO HERETIKI NA SKRIVNEM

V angleščino prevedel Donald Keene iz Moderne japonske literature, "Jubilee", februar 1957. Poslovenil p. Jože Cukale S.J.

Verujem v krivoverstvo izčrpanega veka, v čarovništvo krščanskega Boga.
V kapitana črnega brodovja, v deželo plavolasih,
v škrlatna stekla, v opojno močni vonj nageljev,
v belo sukno, arrack in "vinho tinto" barbarov izpod južnega vetra,
v plavolase dominikance z belo liturgijo,
ki mi še v sanjah govorijo o Bogu,
o prepovedani veri v Križ, oblit s krvjo,
v čudoviti izum, ki iz gorčičnega zrna žene v sladka jabolka,
v čarobni daljnogled ogleduhov, ki seže celo do raja.

Tam gradijo hiše iz kamna, iz bele marmorjeve krvi, ki se
razcveta v kristalne čaše; ko se znoči, pravijo, da se vnamejo
in gorijo v tistem čudovitem električnem snu, ki pleše
z žametnim kadilom in riše ptiče in živali zemlje in lune.

Slišal sem, da stiskajo iz strupenih rož in trav olepševalna olja,
in Marijine podobe slikajo z oljem, kipečim iz razpadajočih mineralov;
modri izreki se vijó ob straneh, govoreč v jeziku Rima in Portugalske,
ki so polni sladkih melodij iz nebes.
O, govorite za nas, sveti misijonarji lepih sanj, čeprāv stoletje skrepeni
v trenutek, četudi bo treba umreti na krvavem Križu.
Mi stezamo roke za Skrivnostjo, za tisto čudovito podobo z zarjo oblito,
prosimo Te danes, z dušo in telesom Te rotimo, o Jezus,
ki si nas ujel v dišave svojega hrepenenja...

Stavim, da gledajo nekaj igri podobnega na našem dvorišču. Kitajske črke — slike, televizija, za ZDA najmočnejša na svetu, kino, revije, reklame vzgajajo z nami in po'leg nas in včasih proti nam. Nekoč bo morda nekdo igral na kitaro in plesal skrivnosti sv. vere in bo uspel.

Morda kmalu.

(Sliko poslal in besedilo napisal o. Vladimir Kos S.J., Tokyo.)

MOLIMO ZA JAPONSKE MISIJONE !

Vesoljni cerkveni zbor

KARDINAL TARDINI GOVORI PO TELEVIZIJI

Prvikrat v zgodovini Cerkve je državni tajnik papežev, kardinal Domenico Tardini govoril po televiziji in to o pripravah na vesoljni cerkveni zbor. Glavni urednik znanega francoskega katoliškega dnevnika La Croix, p. Antoine Wenger je prosil kardinala, naj napravi to uslugo francoskim televizijskim gledalcem. Ker smo prepričani, da bodo odgovori kardinala Tardinija zanimali tudi bralce Kat. misijonov, bomo dali kolikor mogoče popoln prevod razgovora med državnim tajnikom in patrom Wengerjem. Kardinal Tardini je predsednik pripravljalne komisije za cerkveni zbor.

Wenger: Eminenca. 2 januarja 1959 je sveti oče naznanil, da bo sklical vesoljni cerkveni zbor. Preteklo je že več kot eno leto in, kolikor sem obvešččen, se je za pripravo zbora že mnogo napravilo. Sveti oče, eminenca, vas je imenoval za predsednika pripravljalne komisije in kot tak ste pred kratkim govorili na časnikarski konferenci. Danes ste pa blagovolili dati za dnevnik La Croix in francoske televizijske gledalce tale intervju. Za vašo dobrohotnost se vam, eminenca, iskreno zahvalim. Če mi dovolite, vas bom glede tako važne zadeve kot je cerkveni zbor, vprašal nekaj stvari.

Kardinal: Prav, vprašajte, karkoli želite. Na razpolago sem vam.

Wenger: Prvo vprašanje je obširno, a obenem preprosto: Eminenca, kakšen namen ima Cerkev s prihodnjim vesoljnim zborom?

Kardinal: Malo sično vprašanje. Vendar vam pa lahko odgovorim tako: Cerkveni zbor se bo ukvarjal s cerkveno disciplino, s cerkvenim zakonom, ki ga bo sem pa tja lahko tudi spremenil; z eno besedo — z življenjem Cerkve. Zdi se mi, da se bo zanimal več za praktična vprašanja in manj za nauk. Seveda pa nauk ne bo izključen. Odvisno bo od škofov, kaj nam bodo predložili. Prejeli smo že številne odgovore. Ko jih bomo pregledali in uredili, bo seveda sveti oče odločil, kaj naj se zboru predloži.

Wenger: Eminenca; sveti oče je naznanil cerkveni zbor 25. januarja, zadnji dan osemdnevnice za združenje kristjanov. In Janez XXIII. je izrecno omenil, da bo vesoljni zbor dal priložnost za razmišljanje o združenju, katerega si toliko krščani želijo. Zato bi pa morda kdo mogel misliti, da bodo na vesoljni zbor povabljeni tudi predstavniki ločenih kristjanov.

Kardinal: Vi veste vsaj toliko dobro kot jaz, da so cerkveni zbori "notranja" zadeva Cerkve. Cerkevno pravo določa tiste, ki imajo pravico in dolžnost udeležiti se jih. S tem hočem reči, da se člani nekaterih nekatoliških verskih združenj ne bodo mogli udeležiti vesoljnega cerkvenega zbora. A mislim, da v primeru, če bi kdo izmed njih želel biti navzoč, bo to lahko storil ne kot član, ampak kot opazovalec. Na vesoljnem cerkvenem zboru se ne bomo šli skrivalice. Cerkevni zbor bo izredna manifestacija resnice, edinosti in ljubezni. In prizor, ki ga bo nudila katoliška Cerkev, in obnova življenja, ki mu bo sledila, bo po našem mnenju pospeševal edinost, za katero jih toliko moli, edinost, za katero je tudi naš Gospod prosil Očeta.

Upanje sv. Cerkve v Afriki: domačinski mali semeniščniki.

Wenger: Eminenca, za to pojasnilo sem vam še posebej hvaležen. Vaš odgovor je bil popolnoma jasen. Časopisje je glede udeležbe nekatoličanov na zboru napravilo precej zmede. Po tem, kar je že osebno razjasnil sveti oče in s to vašo pojasnitvijo pa mislim, da se mora vsakdo zadovoljiti.

Kardinal: Mislim, da sem samo ponovil, kar pravi Janez XXIII. v svoji prvi okrožnici. Upam, da je zadeva razčiščena.

Wenger: Ker je cerkveni zbor stvar škofov, kardinalov in drugih prelatov, bi radi vedeli, kako škofje sodelujejo pri pripravah na koncil in kakšne bodo njih naloge med cerkvenim zborom?

Kardinal: Res vam lahko kaj več povem glede sodelovanja škofov pri pripravah na vesoljni cerkveni zbor. Saj sem podpisal čez 2.500 pisem, naslovljenih na škofove, nunciije, internunciije, vrhovne predstojnike izvzetih moških redov in sploh vse, ki imajo pravico, da jih vprašamo za mnenje. In priznam, da smo pri vpraševanju za svet hoteli biti širokogrudni. Bolje je vprašati koga več, kot pa prezreti enega ali drugega, ki bi imel pravico do vprašanja. Prejel sem že skoraj dva tisoč odgovorov in lahko razumete, da nam dela ne zmanjka. Za vatikanski cerkveni zbor je morala sveta stolica preštudirati le okoli 250 škofovskih odgovorov. Primerjajte s tem, kar sem vam rekel o bodočem koncilu. Pred devetdesetimi leti so za vatikanski cerkveni zbor pripravili "študijsko knjigo". Seveda jo še vedno hranimo. Moram priznati, da je delo izredne vrednosti. Vendar pa bo naše delo mnogo napornejše in daljše. Saj moramo najprej prebrati tako številne odgovore, napraviti izvlečke iz njih in jih urediti. Samo odgovorov francoskih škofov

bo za dve knjigi, ko jih bomo dali natisniti. Res je, da so bili v svojih odgovorih zelo "obilni", zelo umni in jasni. Odgovore bomo razporedili po predmetih, ki jih obravnavajo. In predmetov je mnogo in zelo različnih. Ko bomo končali s tem delom, bomo že lahko veseli. Vendar pa s tem še ne bo vse storjeno. Še daleč ne.

Wenger: Eminenca, rekli ste nam, da imate že skoraj vse odgovore škofov. Slišal sem pa, da še čakate na odgovore katoliških univerz in fakultet. Hoteli ste, da tudi teologi pripravljajo koncil.

Kardinal: Res je. Katoliške univerze kot tudi teološke in pravne fakultete sem prosil, naj nam sporoče svoje nasvete in predloge. Priznam pa, da sem bil z njimi kar preveč zahteven, ker sem jih prosil še nekaj več. Takole sem jim pisal: Ne prosim vas samo, da nam pošljete seznam predmetov, o katerih naj bi vesoljni zbor razpravljaj. Pošljite nam tudi dokumente, ki nam bodo pri razpravljanju služili. Ravno zato sem jim pa malo podaljšal rok, do katerega bi želel imeti njih odgovore: velikonočni prazniki 1960. In prepričan sem, da bomo za praznik Vstajenja Gospodovega dobili res lepo darilo, ki bo predpripravljalni komisiji izvrstno služilo.

Wenger: Po vsem, kar ste mi, Eminenca, rekli o pripravah za vesoljni zbor, sodim, da je delo, ki ga ima pripravljalna komisija, nekaj izrednega. Vprašujem se, če more Eminenca predvideti, kedaj se bo končalo.

Kardinal: Seveda predvidim konec. Čimprej bi radi končali. To je moja želja in moj program. Saj smo že veliko napravili. Prereševali smo že skoraj vse odgovore škofov. In po praznikih bomo takoj začeli z odgovori univerz. Trdno upam, da bomo v juliju 1960 že končali. Tako bo možno začeti z novim delom, ki je zaupano ljudem, ki so bolj sposobni kot pa jaz.

Wenger: Ker ste bili, Eminenca, v svojih odgovorih tako ljubeznivi, si bom dovolil še zadnje vprašanje: Člani predpripravljalne komisije ste pregledali odgovore škofov in veste, o čem najbolj pogosto govore. Bi smeli vedeti, v katero smer gre večji del škofovskih odgovorov?

Kardinal: Tole vaše vprašanje pa res ni lahko. Mislim reči, da odgovori škofov, ki jih imamo že v rokah, govore kot pravimo latinsko de omnibus rebus et quibusdam aliis — o vsem mogočem in še o čem drugem. Odgovorov je toliko in tako različni so, predlogi so tako številni, da se res govori ali vsaj namiguje na vse mogoče. Kaj naj napravimo? Ko bomo prišli do zadnjega škofovskega poročila, bo treba odločiti, kaj je v njih najbolj važno, neodložljivo in zlasti še, o čemer govori večji del škofov. Že ta izbor bo predstavljal nekaj pomembnega. S tem bo pa tudi naše delo končano. Cela vrsta komisij bo imenovanih, ki bodo začele z neposredno pripravo za cerkveni zbor. Tako bo na primer, kot si jaz zamišljam, ena ali več komisij za dogmatične zadeve; spet druga za cerkveno disciplino, za sociologijo, liturgijo, Katoliško akcijo, apostolsko delavnost laikov.

Komisij bo moralo biti precej, ker bo treba misliti tudi na organizacijo, ne bom rekel turistično, ampak praktično, cerkvenega zbora. Sprejeti bomo morali na tisoče oseb, za vse bo treba najti stanovanje. Gospodarska komisija bo iskala denarna sredstva. Koncil bo veliko stal. Delo pripravljalnih komisij se bo začelo, brž ko mi predpripravljalni del končamo.

Vsem, ki so me poslušali, povem še to, da sem vesel njih zanimanja za vesoljni cerkveni zbor. Bo res izredno važen dogodek za vso katoliško Cerkvev. Upamo, da bo Janez XXIII dočakal ne samo uresničitev koncila, ampak tudi njega sadove.

B.C.M.

Še k obisku La Pira v Rusiji

V zadnji številki našega lista smo objavili nekaj utrinkov o obisku znanega La Pira v Rusiji, pod naslovom "Led je prebit". Sestavek je zbudil nemajhno zanimanje. Zato danes o istem predmetu podajamo obširnejše poročilo, v katerem najprej povzamemo vsebino La Pirovega obiska, nato pa podamo marsikaj novega v zvezi z njim.

Giorgio La Pira, znani italijanski krščanski socialni delavec in bivši florentinski župan, je sredi lanskega avgusta napravil obisk zasebnega značaja v Rusiji. "Rad bi vpostavil most molitve med zapadom in vzhodom", je izjavil.

V njegovih načrtih Moskva ni bila na prvem mestu. Hotel je predvsem moliti na grobovih očelov ruskega krščanstva kot so: sveti Vladimir, sveti Anton iz Kijeva, sveti Teodozij in sveti Sergij.

La Pira je prišel v Moskvo na predvečer Vnebovzeta Marijinega. Naslednjega dne je bil pri sveti maši v cerkvi francoskega svetega Ludovika in slišal krasne Marijine hvalnice v ruščini. Popoldne istega dne, 15. avgusta, je obiskal samostan v Zagorsku, 60 km stran od Moskve. Cerkev v Zagorsku je posvečena Vnebovzeti in pravijo, da je ena najlepših ruskih cerkva. V tem samostanu je živel sveti Sergij, veliki obnovitelj ruskega meništvja v 14. stoletju. Pred revolucijo je bila zelo poznana teološka fakulteta tega samostana. Ruska duhovščina je več stoletij študirala na njej. Leta 1922, pet let po revoluciji so tam ustanovili "visoko šolo boljševizma". Leta 1946 so pa oblasti vrnile samostan in vse, kar pripada, ruski Cerkvi. Dve leti nato je ta znova odprla teološko fakulteto.

Ko je bil La Pira v Zagorsku, je videl, kako so številni romarji prihajali v svetišče. Romanja so Rusi dovolili v letu 1950. Nekateri so kar ves dan ostali na kolenih na grobu svetega Sergija. Tudi La Pira je dolgo molil pred tem grobom, ki se ga tudi v časih največje teme nad Rusijo nihče ni upal dotakniti.

La Pira je izročil rektorju teološke fakultete očetu Konstantinu Ruytskemu posnetek slike Vnebovzete, ki jo časte v cerkvi Annunziat v Florenci. Pod sliko je dal natisniti v ruščini prošnjo h Kraljici miru. "To sliko zelo časte Florentinci in na vsem zapadu", je dejal La Pira očetu Ruytskemu. "Prišel sem v Rusijo za praznik Vnebovzete, ki je največji Marijin praznik tako na vzhodu kot na zapadu, da bi molil za edinost in mir v Cerkvi in med narodi. Pa ne molim samo jaz. Prosil sem redovnice na različnih koncih sveta, naj molijo v ta namen. Tako vem, da je danes mnogo src, iz katerih se dviga ista molitev". — "Človeka, ki dela, kar vi delate", je odgovoril rektor, "ne bomo samo zahvalili. ampak ga objeli". In predstojnik ga je povabil v obednico, kjer se je zbrala na večerjo vsa samostanska družina. Govorili so o papežu, o katoliški Cerkvi in seveda o vesoljnem cerkvenem zboru, ki ga je nekaj mesecev prej napovedal Janez XXIII.

"Sedanji papež", je rekel La Pira. "je pravi oče, ki ima odprte roke za vse kristjane in vse narode sveta". — "Vi bi se morali vrniti, da bi dali nekaj konferenc našim bogoslovcem na fakulteti", je odgovoril oče Konstantin. —

“Kdo ve? Ne moremo predvideti potov božje Previdnosti. Led je že prebit”, je končal La Pira.

Iz Zagorska se je La Pira vrnil v Moskvo, odtod je pa potoval v Kijev na grobova svetega Vladimirja in svetega Antona v samostanu v Pečerskyju. Tukaj se zbirajo romarji že skoraj 1000 let. Menih ga je pozdravil z besedami: “Stojite na najbolj svetem delu Rusije”. Na pozdrav je La Pira odgovoril, “da so svetniki tiste najgloblje korenine, iz katerih klije civilizacija za Ukrajino in vso Rusijo. Spreobrnjenje kneza Vladimira v 10. stol. in pa meništvo sta odprla deželo napredku. Kip svetega Vladimira v Kijevu, ki prikazuje kneza v spremstvu svojega ljudstva na poti k reki Dnjeper, kjer bodo prejeli sveti krst, priča, da se je Rusija istočasno pokristjanila in začela izobraževati”.

Znova v Moskvi, ga je sprejel nadškof Nikolaj, prvi pomočnik starega patriarha Aleksija, ki se je mudil na počitnicah v Odesi. Pogovor je bil prisrčen, čeprav je bil nadškof zelo previden in celo dvoumen v svojih izrazih.

La Pirove izjave

Sovjetski časnikar Ardatovski je prosil La Pira, naj bi mu povedal svoje vtise o vsem, kar je videl in slišal v Rusiji, za “Sovietskaya Rossiya”. Časnikar je La Pirove izjave po svoje prikrojil. Hotel je s tem zabrisati mučni vtis silovitega protiverskega članka, ki ga je v tistih dneh priobčila “Pravda”. Ardatovski je prisodil La Piru naslednje misli: “Vse, kar sem videl v Rusiji, mi govori o verski svobodi. Velik vtis je name napravilo zaupanje, ki ga ima ruski narod v svojo bodočnost. Je to narod, ki hiti naprej; napreduje gospodarsko, v znanostih, kot tudi v svojem duhovnem življenju. Ruska država se trudi, da bi svet prišel do stalnega miru. Vaš ministrski predsednik je nadarjen človek, ki se je dvignil iz ljudstva in ga zato razume. Mislim, da se ne motim, če trdim, da bo čez deset let Rusija še močnejša in bo imela še večji ugled v svetu”.

La Pira, kateremu je časnikar naprtil vse te izjave, je pa 22. avgusta, osem dni po prihodu v Rusijo, naslovil na eno najpomembnejših ruskih osebnosti pismo, v katerem je protestiral zaradi protiverskega članka v “Pravdi”. Pismo pravi: “Je to članek, ki rani prav srce sovjetskih državljanov. Videl sem, da je vera “svete Rusije” in “svete Ukrajine” goreča in junaška. In to vero, ki sta jim jo dala Kristus in Marija Vnebovzeta, jim nihče ne bo mogel vzeti. Vera ruskega naroda je njegova največja slava; je vodilo k miru, luči, lepoti in ljubezni, spoznanju in upanju skozi rodove in čase”.

Pred vrnitvijo v Italijo, 25. avgusta, je sovjetski minister za vzgojo povabil La Pira na kosilo. Navzočih je bilo mnogo ruskih pisateljev, znanih stvenikov in umetnikov. Proti koncu kosila je La Pira še enkrat jasno označil svoje prepričanje, zlasti glede protiverske propagande: “Vi pravite, da vedno računate z dejanskim položajem, da ste realisti, ki sledite resničnosti. Prav je tako. In ena ruskih resničnosti, na katero je ljudstvo zelo navezano, je vera. Ker se je prah, ki ga dvignejo revolucije, že usedel, bi morali Rusi znova v miru misliti na to resničnost. Zavedati se morajo, da je znanost dostikrat malenkostna in da vodi v politične zmote. V Evropi, Aziji, Ameriki in Afriki je mnogo milijonov kristijanov, mohamedancev in

Judov. Vsi ti verujejo v Boga. Zakaj jih vi žalite s protiversko propagando? Vam bo protiverska propaganda pomagala, da si boste našli zaveznikov v tej novi dobi političnega sožitja, ki se je morda začela s sestankom Hruščeva in Eisenhowerja?

Protiverski napadi ne morejo služiti ne vaši deželi ne svetovnemu miru. Upam, da bo nadarjeni ruski narod in zlasti še oni, ki ga vladajo, razumel resničnost, o kateri govorim. Prepričan sem, da stopamo v novo dobo zgodovine. In ravno zaradi tega prepričanja sem prišel v Rusijo. Hotel sem vam povedati, da bi mi vsi morali spremeniti naš način presojanja v politiki. Do pred kratkim so se meddržavne razmere naslanjale na misel, da je vojna nekaj neizbežnega v mednarodnih odnošajih. Sosega je bilo treba smatrati za sovražnika. In sovražnika je treba uničiti z orožjem, diplomacijo ali gospodarskim pritiskom. Danes, v dobi atomskih bomb, se je pa položaj popolnoma spremenil: do vojne, vsaj jaz mislim, že ne more več priti. Človek je za bližnjega spet postal človek, čeprav je ta človek državnik, in tekmovanje med človekom in človekom se mora vršiti v miru in ne z orožjem. Človek ne sme varati človeka.

Na drugi strani pa tudi ni dovoljeno jemati svobode celim narodom. Narodi si morajo medsebojno pomagati, da se počasi dvignejo do dostojanstva, do katerega ima vsak človek pravico. Hotel sem vam osebno povedati, kar sem ravnokar rekel. Iz srca želim ruskemu narodu vse dobro in vsem narodom mir in edinstvo".

Iz Moskve je La Pira na sam praznik Vnebovzetja poslal papežu Janezu XXIII. telegram, v katerem izraža sinovsko vdanost Kristusovemu namestniku na zemlji. Ko se je vrnil v Italijo, ga je že čakal papežev odgovor, ki ga je podpisal državni tajnik Tardini.

Članek v "Pravdi"

Omenili smo, da je "Pravda" ravno med La Pirovim bivanjem v Rusiji priobčila strupen članek, v katerem napada "verske vraže" in posebej še pravoslavno duhovščino.

Povod za članek je dalo dejstvo, da so se tudi ruski duhovniki v svojstvu "opazovalcev" udeležili sestanka "Vrhovnega sveta Cerkvá" na otoku Rodos.

"Ruska pravoslavna duhovščina", pravi člankar, "je začela z novimi, prebrisanimi metodami. V sklad skuša spraviti vero in znanost in prepričati ljudi, da moreta skupaj živeti komunistična filozofija in vera". — Nato pa člankar nadaljuje z običajnimi napadi: Cerkev izrablja v trgovske namene relikvije svetnikov, straši starše s kaznimi v peklu, če ne bi dali verske vzgoje otrokom, in organizira za mladino verske tečaje.

Zaključek je pa tale: Sovjetska ustava ne dovoljuje samo verske svobode, ampak tudi protiversko propagando. In s to je treba znova začeti. Na zakonit način, ne da bi žalili vernike in preprečevali versko svobodo. Brezbožna propaganda noče biti nič več nič manj kot vzgoja naroda.

"Osservatore Romano" poseže vmes

Vatikansko glasilo je 4. septembra, kmalu po La Pirovem povratku, objavilo članek, ki govori o položaju katoliške Cerkve v Rusiji in zavrača

italijanske komuniste, ki so trdili, da so La Pirove izjave in doživetja dokaz, da vlada v Rusiji popolna verska svoboda.

“V Leninovih časih je bil položaj katoliške Cerkve v Rusiji popolnoma različen. Imela je škofove, katerim je pomagalo okrog 400 duhovnikov, ki so v 570 cerkvah skrbeli za poldrug milijon vernikov. Ko se je leta 1939 začela druga svetovna vojna, je več škofov prišlo ob življenje ali pa so jih poslali v izgnanstvo. Nekateri so bili pa prisiljeni zateči se v tujino. Koliko duhovnikov so oblasti aretirale! Verniki so se razkropili na vse strani in le malo cerkva je ostalo odprtih za bogoslužje. Po končani vojni je ostalo pod sovjetsko oblastjo skoraj 7 milijonov katoličanov. Čakalo jih je preganjanje. Vsi škofje, ker niso hoteli “prestopiti” v pravoslavje, so izgubili svobodo. Blizu 500 duhovnikov je delilo njihovo usodo. Rusi so zaprli semenišča in poslali mlajše duhovnike v vojsko, kjer so morali odslužiti kadroški rok. Prav do danes je položaj katoličanov v zasedenih baltskih deželah težek.

Če je res, da katoličanom ni prepovedano hoditi v cerkev, je pa tudi res, da je prav malo katoliških bogoslužnih zgradb ostalo odprtih za bogoslužje. In že samo zaradi tega je verska svoboda za katoličane omejena. Saj bo večini nemogoče potovati vsako nedeljo na desetine kilometrov, da bi izpolnili versko dolžnost. Tudi nemški narodni socializem je imel vedno isti odgovor: Cerkve so odprte, vsak lahko vstopi; verniki imajo vso svobodo. V deželah, ki jih je zasedla Rusija, je nekaj cerkva odprtih in vsaj starejši ljudje se še udeležujejo službe božje, čeprav vedo, da jih policija nadzoruje. Mlajši rod, ki se boji za svojo bodočnost, si pa ne upa več v cerkev, in vzgoja, ki mu jo daje država, ne jemlje v poštev Boga, če ni naravnost protibožna. Treba je samo prebrati članke v “Pravdi”, nadaljuje “Osservatore Romano”, kjer Rusi sami odgovarjajo tistim italijanskim komunistom, ki pravijo, da v Rusiji vlada popolna verska svoboda. V “Pravdi” beremo: Če hočemo dati delavcem komunistično vzgojo, se moramo z vso odločnostjo boriti proti vsaki vrsti predsodkov v človekovi vesti, proti veri in vražam. Danes, ko je zmaga socializma v naši državi že zagotovljena in je komunistična vzgoja vsakdanja zahteva, moramo smatrati protiverski boj kot nekaj nujnega pri vzgoji modernega človeka in državljana komunistične družbe. Vera s svojimi protiznanstvenimi načeli, z npravnostjo, ki ni v skladu z resničnostjo, je ovira za pravo komunistično oblikovanje in enemu delu prebivalstva prepoveduje sodelovanje pri naši stvari.

Italijanski komunisti, ki so brali navedeni odstavek in trdijo, da v Rusiji med vero in komunizmom vlada pravo sožitje, ne marajo videti resnice in še druge spravljajo v zmotu.

“Če je La Pira videl odprte cerkve in so mu dali Rusi precej svobode pri opazovanju verskega življenja, s tem še ni dan dokaz, da je v Rusiji res prava verska svoboda. Ena sama lastovka še ne prinese pomladi”.

* * *

Most molitve, ki ga je začel graditi La Pira, bomo morali nadaljevati vsi, ki čutimo s Cerkvijo in želimo, da bi veliki slovanski narod živel v miru z Bogom in ljudmi.

Stanko Boljka C.M.

PROTESTANTSKI MISIJONI

JOŽE MEJAČ C.M.

(Nadaljevanje)

C. Pomožne družbe

Za takšne smatramo vse tiste, ki nimajo prvenstvenega namena, da bi pošiljale misijonarje v poganski svet, pač pa navadno pripravljajo misijonarje, zdravnike, bolniške strežnike, profesorje in podobne poklice za to važno delo; tiskajo knjige in vse to nudijo pravim misijonskim družbam, če jih za to prosijo. Nekateri so res v polnem pomenu pomožne: zbirajo denarna sredstva, širijo misijonske publikacije, skrbe za obolele ali ostarele misijonarje, ki se vračajo v domovino. Druge gredo še dalje, ko nabirajo misijonske pripravnike, jih za misijonski poklic pripravljajo, le končni korak prepuste drugim. Vse te pomožne organizacije lahko uvrstimo v naslednje skupine: karitativne (filantropične, pravijo protestantje), vzgojne, mladinske in tiskovne.

a) Karitativne

V to skupino spadajo tri vrste organizacij: zdravniške, dobrodelne in socialne.

Zdravniške:

Mnogi protestantski zdravniki zatrjujejo, da je bolnik ne le hvaležen za telesno zdravljenje in duhovno tolažbo, temveč tudi izredno dostopen za blagovest, ko rad posluša Kristusov nauk. Vendar zahtevajo te družbe od svojih zdravnikov, da izvršujejo svoj poklic požrtvovalno, brez osebnih koristi, brez ozirov na vero ali socialni položaj bolnika in brez slehernega nasilnega vplivanja na bolnikovo verovanje. Pač pa naj se močno prizadevajo, da bodo dali domačinom čim popolnejše poznanje o zdravilstvu in o higieni. Henry Fowler v uvodu v svojo knjigo "Directory of Medical Mission" med drugim pravi: "Nobenega dvoma, da zdravniško delo izredno močno kaže krščansko sočutje in kot tako je lahko vpliven činitelj misijonskih podvigov; a prvotni namen krščanskega misijonarja v izvrševanju medicine mora biti ta, da s svojim delom kaže na Velikega Zdravnika telesa in duše." Zgodovina priča, da je dala medicina protestantom velike možnosti v deželah, ki so dolgo ostale zaprte pravim misijonarjem, kot so Koreja, Kitajska, mohamedanske dežele, kamor so vstopali kot zdravniki, delali pa kot misijonarji. Njihove zdravnice so imele celo to prednost, da so pod pretvezo zdravljenja žensk vstopale v prostore, ki so po vzhodnem običaju prihranjeni edinole ženskam in so med njimi lahko opravljale tudi misijonsko delo. Nič čudnega, če ima medicina v protestantskih misijonih tolikšno važnost, da se nekaterim se zdi, kakor da je bil zaradi nje zavržen pravzaprav prvotni namen misijonskega dela.

Prvo misijonsko zdravniško društvo je bilo ustanovljeno leta 1841 v Edinburgu; drugo v Pensilvaniji leta 1890 in tretje 1910 v Nemčiji. Vsa tri

društva imajo namen pomagati pri študiju medicincem, ki so se odločili za misijonski poklic. V naši dobi imajo številne medicinske šole v misijonskem svetu (pred prihodom komunistov so jih samo na Kitajskem imeli 5). Vzdržujejo neštene bolnišnice, klinike, dispanzerje. Ponekod splošne, drugje spet za otroke ločene, porodnišnice, gobavišča... Nekatere so res velike bolnišnice z lekarnami, s priključenimi šolami za bolniške strežnice; drugje spet razpolagajo le z nekaj zdravniki s potrebnim strežniškim osebjem, ponekod pa je komaj nekaj strežniških moči. Priznati pa moramo, da so daleč pred katoličani. Na Kitajskem so n. pr. imeli 303 bolniške ustanove, v Indiji 248, v Belg. Kongu 28. V nekaterih bolnišnicah imajo med zdravniki prave brezverce, a delajo tam pod pogojem, da se docela odpovedo svoji brezverski propagandi. Po protestantskih podatkih iz leta 1938 povzamemo sledeče: V misijonskih pokrajinah so imeli 11 medicinskih šol z 1.284 slušatelji; 1.092 bolnišnic; 1.354 zdravnikov in zdravnic; 4.184 diplomiranih strežnic; 8.906 strežniških učenc in 2.351 dispanzerjev. Res ogromno delo na zdravniškem polju.

Dobrodelne ustanove:

Te izvršujejo vsa dela telesnega in duševnega usmiljenja, ki se neredko uporabljajo za neposredno pridobivanje novih vernikov. To delo, na videz bolj upoštevano in plodno, privlači precej ljudi, da gredo v misijonsko službo. Morda jim ne prija pridiganje in prepevanje po cestah in po trgih; takole z dobrodelnostjo pa jim ugaja in se ob priložnosti kake uradne vizitacije celo postavijo, da so svoje delo pridno in dobro vršili. Ta dobrodelna društva so vzdrževala v misijonskih pokrajinah leta 1938 kar 170 otroških zavetišč, 24 hiralnic in še razne druge zavode.

Socialna dela:

Katoliška revija "Amerika" je leta 1932 zapisala: "Zdi se, da pade v leto 1907 začetek poljedelskih misijonov, ki so jih organizirale nekatere protestantske ločine. Danes, četrto stoletja pozneje, lahko vidimo njihovo pomembnost." Z ustanovitvijo takih misijonov so začeli poučevati preproste kmete, učiti jih umnega kmetijstva, živinoreje, čebelarstva in vseh mogočih drugih kmetijskih panog. Ustanavljali so zadruge in polagoma prodirali v te preproste ljudi tudi v verskem pogledu. Lepe sadove so želi celo v Makedoniji in Bolgariji, še veliko večje pa v Indiji in na Cejlonu, kjer so ustanovili 76 takih kmetijskih kolonij. Z enakim navdušenjem so se vrgli med industrijsko delavstvo in ustanavljali zanj primerne industrijske šole. Samo v Indiji jih imajo protestantje 157.

b) Vzgojne

Te družbe skrbe za verski in misijonski pouk ter za napredek v znanosti sploh. Za verski pouk ustanavljajo nedeljske in biblične šole. Zlasti prve so izrednega pomena. Navadno se dele v dve skupini: za otroke in za odrasle. Leta 1932 so imeli protestantje po vsem svetu nad 360.000 takih nedeljskih šol z nekako 33 milijonov učencev. Od teh jih je odpadlo na misijonske pokrajine nekako 50.000 s tremi milijoni. V Argentini jih je bilo 566 s skupno 33.929 učenci, v Braziliji pa 2.276 s skupno 126.506 učenci.

Poleg teh nedeljskih šol so postale v zadnjih letih številne tudi "Počitniške biblične šole". S privlačnim programom — razlaga svetega pisma, s

Protestantsko svetišče "reformne holandske cerkve" na otoku Cejlonu.

petjem in igrami na primernem kraju izven mest — privabljajo veliko število otrok od 4 do 14 leta, ki jih potem razdelijo na več oddelkov.

Misijonski pouk so precej dolgo zapostavljali in njihovi misijonarji so na postojanke odhajali brez primerne priprave. Še leta 1913 je ustanovitelj "Križarstva za evangelizacijo sveta" takole odgovarjal na pomisleke mladih misijonarjev: "Če hočem iti v misijone, je treba, da se na to najprej dobro pripravim." Njegov odgovor je bil trd: "Ti si gotovo bolj pripravljen kakor pa tistih 12 revnih in nevednih Kristusovih učencev, katerim je dal prednost pred izobraženci tiste dobe in z njimi dosegal čudovite stvari."

Spet drugi je ugovarjal: "Poprej moram vendar študirati teologijo." A Studd tudi zdaj ni popustil: "Najboljši zavod za študij je Sveti Duh. On te bo učil vseh stvari in te vodil po poti resnice. Za vse to potrebuješ eno samo knjigo — sveto pismo. Medtem ko bi ti študiral teologijo, bi se zaradi tvoje zamude pogubilo mnogo duš, ki za zveličanje ne potrebujejo znanja teologije, marveč poznanje Kristusa in vero vanj."

Samo pentekostalci, ki se smatrajo na poseben način pod vplivom Sv. Duha, ostajajo zvesti takim nazorom. Druge ločine so to zavrgle, ker se le preveč jasno zavedajo, da človek, pa naj bo še tako izobražen v tej ali oni

stroki, ne bo dosegel zaželenih uspehov, če bo ostal nepoučen glede metod misijonskega dela. Žalostne izkušnje so jih privedle do tega zaključka, ko so uvideli, kako so navadno mladi in navdušeni misijonarji na svojih prvih postojankah prepogosto doživljali popoln zlom in neredko izgubili potrebno navdušenje za nadaljne delo.

V tem pogledu imajo danes protestantje:

a) Družbe, ki se naravnost posvečajo pripravi misijonarjev. Prva taka družba je bila ustanovljena leta 1816 v Bazlu, v Švici. v Sev. Ameriki jih je danes 5, drugih 10 pa v evropskih protestantskih deželah. Te ustanove vzdržujejo ali vsaj znatno prispevajo k vzdrževanju misijonskih fakultet in tečajev na protestantskih univerzah in kolegijih. Od 162 protestantskih bogoslovnic jih je kar 73 s priključenim misijonskim tečajem. Nekatero od njih podeljujejo celo akademski naslov.

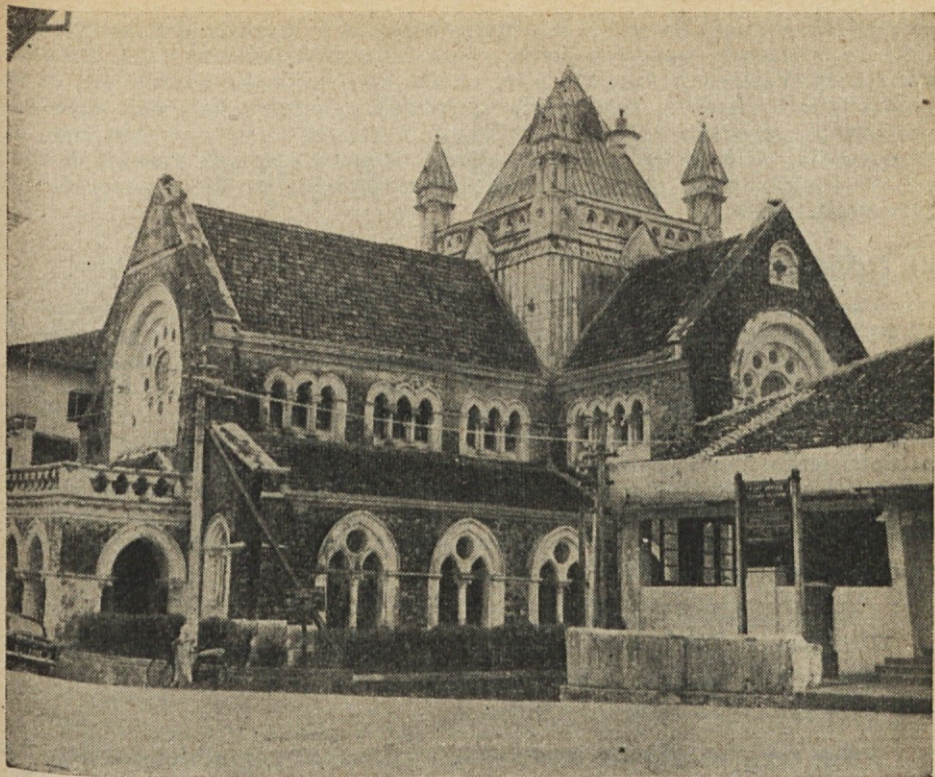
b) Močnejše in številčno pomembnejše ločine ustanavljajo posebna semenišča tudi v misijonskih pokrajinah, šibkejša pa store to s skupnimi močmi. Po statistiki jih imajo 130.

c) Biblične šole so zavodi, kjer se pripravljajo misijonarjevi pomočniki-katehisti, navadno domačini, ki v sili celo nadomesté misijonarja. Vazna njihova naloga je tudi ta, da raznašajo in prodajajo sveto pismo in druge verske tiskovine, zraven pa porabljajo sleherno priložnost za primerno razlago. V te šole sprejemajo v velikem številu ženske, ki se potem razkropé na vse strani in pridejo ob vseh mogočih priložnostih v hišo (uče, pomagajo pri gospodinjstvu, vodijo, itd.). V 414 bibličnih šolah imajo protestantje 14.930 gojencev.

d) Učni zavodi za splošno izobrazbo obsegajo vse stopnje šol: od otroških vrtcev pa do slavnih univerz. Ko so baptisti ustanovili svoj prvi univerzitetni kolegij v Indiji, je nastala velikanska polemika med protestanti. Mnogi so trdili, da je tako delo brez smisla in potrebe za pridobivanje novih vernikov in naj se zato opusti. Drugi spet pa so ustanovo zagrizeno branili. Ob tisti priložnosti je škotski misijonar Aleksander Duff v obrambo omenjenega zavoda zapisal znamenite besede: "Medtem ko vi s takimi težavami izluščite iz nepregledne množice nekaj dragocenih kamnov, uporabljamo mi naš čas in naše moči, da pripravimo eksplozijo velikanskega naboja, ki bo pretresel vso to gmoto prav do njenih temeljev." Uspehi, ki jih je ta misijonar dosegel s svojimi zavodi, so dokazali, da je imel mož prav. Seveda zavračajo ta načip misijonskega dela vse tiste ločine, ki v kratkem pričakujejo konec sveta. Po njihovo ne bi smeli izgubljeni dragocenega časa s takšnimi podvigi, ki šele po dolgem času prinesejo uspehe, marveč bi se morali z vso silo posvetiti takojšnjemu spreobračanju. Ljudskih šol imajo več tisoč (nekatero obiskuje komaj 10 učencev), srednjih 266, univerz in univerzitetnih kolegijev pa 157, samo na Japonskem 21.

c) Mladinske organizacije

V prvi vrsti moramo omeniti Y.M.C.A. (Združenje krščanskih mladeničev) in Y.W.C.A. (Združenje krščanskih mladenk). Ti dve organizaciji ne pošiljata misijonarjev, ampak le tajnike, kadar misijonarji zanje prosijo. Naloga tajnikov v misijonskem svetu pa je, da pomagajo ali celo samostojno organizirajo mladinske skupine za delo v šolah, v propagandi, pri iska-

Protestantska cerkev "Vseh svetnikov" na Cejlonu.

nju učencev za šole in podobno. Obe organizaciji sta "medločinski" in imata svoje središče v Ženevi (Švica).

Druga mladinska organizacija nosi lepo ime "Krščanski napor in misijoni". V priročniku te organizacije beremo: "Naš namen je ubogati Kristusa in izpolniti Njegovo povelje: pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsem rodovom. Zato naj iščejo nje člani stik s posameznimi misijonarji, jih priporočajo Bogu in pomagajo s primernimi sredstvi za čim uspešnejše delo med pogani. Prav bi bilo, če bi vsak član imel doma zemljevid dežele, kjer njegov misijonar deluje, prilepil bi naj nanj misijonarjevo fotografijo, zraven pa pripisal, kaj in koliko hoče storiti zanj in za njegovo delo..." Značilno za to organizacijo je, da je silno razširjena — nad 80.000 krožkov z majhnim številom članov — in so tako skoraj vsi člani tudi odborniki z zavestjo večje odgovornosti za prevzeto delo.

Tretja mladinska organizacija je "Gibanje akademikov-prostovoljcev v prid zunanjim misijonom". Deluje že od leta 1886. Njeni člani morejo postati le akademiki ali akademsko izobraženi; biti morajo tudi člani kake protestantske ločine in nazadnje sprejmejo obveznost, da bodo ali sami postali misijonarji ali pa vsaj vsak po svojih močeh budili misijonske pokli-

ce med akademiki. To svoje delo opravljajo na univerzah in v kolegijih v USA in v Kanadi, največ z dobro pripravljenimi konferencami o misijon-skem delu. Vsako leto izdelajo nove načrte za misijonske konference, ki se potem vrše v zimskem času. Najprej izdelajo program, katerega najboljši predavatelji predlože in razlože v številnih mestih članom-akademikom, ki se obvežejo, da bodo nakazano tvarino obdelavali v svojih zimskih konfe-rencah vsak na svoji univerzi. Tako se z razmeřoma majhnim naporom do-seže velik uspeh.

d) Tiskovne družbe

Vsekakor so najvažnejše med njimi biblične družbe. "Biblija mora med ljudi, ljudje jo morajo brati in dobro poznati!" to je protestantsko geslo od vsega početka in verjtno njihova prva dolžnost. Sv. pismu pripisujejo pro-tes-tantje vso resnico. Zato naj dobi vsak svojo biblijo v roke, jo pazljivo prebira, Sveti Duh pa mu bo pomagal, da jo bo razumel tako, kakor je za njegovo zveličanje primerno. V tej vnemi so protestantje neugnani. Izmed ustanovljenih družb za tisk in širjenje biblije sta najvažnejši angleška in ameriška biblična družba. Oskrbeli sta prevod in natis biblije v 630 jezikih in narečjih in v teku enega stoletja svojega obstoja sta vrgli med ljudi ve-likansko količino svetih knjig. Statistika nam pove, da je angleška biblična družba od leta 1808 do 1934 natisnila:

Celotne biblije 77.189.270 izvodov;

Nove zaveze 112.769.887 izvodov;

posameznih knjig Sv. pisma pa 236.445.113 izvodov.

Skupno tedaj — 426.404.270 izvodov.

Poleg teh dveh glavnih družb (angleška ima 27 podružnic, ameriška pa 22), je še več drugih, ki dele Sv. Pismo le v svojih misijonih (holandska, škotska, nemška in še nekatere). Ne moremo zanikati ogromnega dela, ki so ga izvršile te biblične družbe skupno s propagandisti v misijonskih deželah. Škoda, da zaradi svobodne razlage Sv. Pisma število sekt dnevno narašča, zlasti med malo kulturnimi narodi, kjer vsak po svoje tolmači težka in sporna mesta. Obe zgoraj imenovani biblični družbi stojita na stališču, da je treba natisnjene knjige prodajati, pa čeprav po smešno nizki ceni. Raz-log je v psihološkem dejstvu: kar se ne kupi, se ne ceni... Drugi pa zahte-vajo, da se knjige razdele "gratis" med misijonarje, ki naj potem poskrbe, da pridejo v čim večjem številu brezplačno v roke novim vernikom ali celo poganom. Tistim, ki jih ne bi hoteli sprejeti, jih je pa treba naravnost vsiljevati.

Poleg teh svetovno znanih bibličnih družb obstajajo še druge publi-cistične družbe, ki omogočajo natis knjig teologije, biblije, ascetike, zgodovine posameznih sekt in njihovega misijonskega dela. Druge se pa ukvarjajo z vso mogočo propagando, ki jo puščajo po cerkvah, gledališčih, kinih, avto-mobilih in drugod. Obravnavajo zadevo alkoholizma, kletvine, komunizma, brezboštva; ob drugi priliki pa spet napadajo katoliško hierarhijo ali ob-javljajo podrobnosti o odpadništvu kakega katoličana, prav s posebnim veseljem še odpad kakega duhovnika. Radi nevednosti ljudi, med katere dele te propagandne liste in brošurice, tudi žanjejo svoje sadove.

(Sledi.)

POTA IN CILJI

Maj in junij bosta za svetovno politiko pomembna. Sredi maja se bo vršila konferenca štirih velikih v Parizu, v juniju pa bo Eisenhower obiskal Hruščeva v Moskvi in se na poti domov ustavil v Tokiu ter v Seulu v Južni Koreji. Državniki hodijo od konference do konference in pravijo, da rešujejo mir. Ves svet zre na njihove sestanke in pričakuje besed, ki bodo svetu zagotovile mir za dolgo dobo, kar za desetletja. Saj imajo prav ti državniki usodo sveta v svojih rokah; najmočnejša orožja so v njihovi posesti, največje vojske so pod njihovimi poveljniki. Vendar se napovedujejo dogodki, ki lahko nakažejo, da bodo tudi ti razgovori rodili le malo sadov. Svet je preveč razklan, premnogo je problemov, ki jih je treba rešiti, da bi moglo človeštvo res mirno zadihati v svobodi. Zato hodijo od konference do konference in se v pomenkih dotikajo samo nekaterih elementov, nekaterih vprašanj. In ko so razgovori pri kraju, se more ugotoviti, da niti enega delnega drobnega problema niso mogli vzeti resno v pretres: vse je bilo samo tipanje, računanje, oprezovanje, ali se bo nasprotnik izdal in pokazal, kakšni so njegovi pravi nameni.

Pravi nameni

Pravi namen vseh razgovorov je zgraditev miru. Do Stalinove smrti so govorili o miru največ v zahodnih demokratskih državah. Stalin je grozil in z vzbujanjem strahu povezal zahodno fronto proti sebi. Po njegovi smrti se je v sovjetski politiki mnogo spremenilo. Sedaj govore največ o miru v Moskvi in Hruščev je septembra 1959 ponudil na glavni skupščini OZN v New Yorku popolno in takojšnjo razorožitev. Da bi potrdil to namero sovjetske politike, je počoval po vsem svetu in povsod oznanjal mir.

In kakšen bodi ta mir? Seveda bi moral biti tak, kakor si ga žele v Moskvi. Mir pa je samo eden, vsi morajo imeti o njem enake nazore. Zato odgovarjajo zahodni zavezniki, da sovjetski predlogi za mir niso iskreni, niso sprejemljivi, ker jih Hruščev oznanja samo v propagandne namene.

Na konferencah so najprej zastavili sovjeti svoj pogoj za pravi mir v Evropi in v svetu. Berlin mora postati prestolnica vzhodne nemške komunistične republike — in pozneje bo že lahko postal prestolnica vse Nemčije. . . Zavezniki odgovarjajo, da iz Berlina ne morejo oditi, ker bi s tem izročili ljudi, ki verujejo v Berlinu v njihove nazore o demokraciji in miru, komunističnemu režimu. Ko bi zavezniki zapustili Berlin, bi se zamajala vera v zaveznike po vsem svetu, kajti kakor so pustili Berlin komunistom, tako bodo zavezniki počasi morali popuščati komunističnim zahtevam v Evropi, Aziji in Afriki.

Obljube in prividi

Vsi narodi bodo državnikom hvaležni za mir, ki bi jim ga izgradili. Toda poleg Berlina, poleg problemov v Evropi so še druga vprašanja, ki spa-

dajo med temelje miru na svetu. Zahodni zavezniki očitajo komunistom, da izrabljajo vprašanje Berlina v svoje namene. Iz Moskve — in drugod — pa jim odgovarjajo, da imajo zahodni zavezniki celo vrsto zadev, ki so prav tako polne nedoslednosti, kakor so komunistične razlage o berlinskem vprašanju. Severna Afrika že skoraj cela desetletja gori v plamenih upora; v južnih predelih Združenih držav se dogajajo izgredi proti črnecem in začetkom aprila so se v republiki Južne Afrike, ki je članica angleškega commonwealtha, sprožili izgredi, kjer je vladna policija streljala na množice črncev, jih postrelila v enem spopadu nad sedemdeset; v naslednjih spopadih je bilo spet mnogo žrtev, o katerih policija sploh ni marala nič poročati. V Moskvi že dolgo ni bilo nobenega atentata proti rdečim diktatorjem, pač pa je v južnoafriški prestolnici angleški kolon streljal na predsednika južnoafriške vlade Veerwooda; črncem ni streljal nanj, angleški kolon je mislil, da mora na ta način oprati čast evropskih naseljencev v Afriki.

Vsaka mednarodna konferenca se zaključí z uradnim poročilom, ki je polno obljub. Na žalost se potem kmalu izkaže, da so bile obljube samo privid, žalosten privid. Narodi so razočarani, državniki lovijo priliko za novo konferenco, vlade pa živčno iščejo način, kako bi se čim bolj oborožile, ker je mir še vedno zelo, zelo daleč.

Resnica je povsod ista

Vsaka konferenca bi morala biti hkrati prilika za samoobtožbo in samoopoved. Svet je še tako neurejen, da smo vsi krivci pred njegovimi pomanjkljivostmi. Ko bodo to ali ono povedali o Berlinu — in za tem na novih konferencah o kakem novonastalem problemu — bodo samo razkrivali svojo nemoč, kako spraviti v red zadeve tega sveta.

V vse dele sveta prinašajo velike države svoje recepte o zdravljenju. Včasih mislijo pri tem resno, pogosto pa zasledujejo pri tem še postranske namene. Ti nameni pa so vedno bolj prozorni, čim bolj narašča izobrazba ljudstev in narodov. Skrivajo jih, a jih več ne morejo tajiti.

Azijo in Afriko zajema val osvobojevanja. Azija se bliža že skorajda koncu, Afrika pa je v pravem vrtincu ustanavljanja novih držav, republik ali članic angleškega ali francoskega imperija, ki sta zgrajena na zvezni podlagi. Toda nove države imajo popolno pravico, da so do svojih bivših gospodarjev nezaupljive. Zato odpirajo nekatere izmed njih že sedaj na široko svoja vrata sovjetskim diplomatskim odposlanstvom. In v Moskvi radi odgovarjajo na vabila iz Azije in Afrike. Sovjetske ambasade štejejo največje število uradništva — in vsi vedo, da ti uradniki dejansko niso diplomati, pač pa propagandisti za komunistično idejo.

Ta ideja računa na oporo zlasti med domačini, med črnici. Kjer se vname plamen sovraštva med črnim in belim prebivalstvom, kjer se spro za trg indijski in angleški trgovci, tam je brž pri roki komunistični agent, ki izpolnjuje navodila iz Moskve. Ideja Moskve se vsem narodom v Aziji in Afriki ponuja kot vrhunec prave povezanosti med narodi. In iz te povezanosti bi mogel vzrasti pravi mir.

Edinost iz nasprotij

Berlin je samo eno vprašanje, Afrika in Azija pa imata kopo zadev in strokovnjaki, ki razlagajo bodočnost azijskih in afriških narodov, menijo, da bi mogla ta dva kontinenta postati novi Balkan. Kakor je bil Balkan v

19. stoletju vzrok za vojne v Evropi, tako bi razmere v Aziji in Afriki mogle izzvati novo svetovno klanje.

Nasprotij je obilo, najhujše je pač sovražstvo, ki tli povsod proti Evropejcu, proti belemu človeku. Dogodki v Južni Afriki, kjer preganjajo črnce s puško v roki, spori s črnici v Združenih državah, kopljejo vedno globlje prepada, namesto da bi se spori poravnali mirno in sporazumno.

Le malo je dogodkov, ki bi nakazovali drobce edinosti za bodočnost. Azija in Afrika namreč brez sodelovanja belih še ne moreta priti do popolnega razmaha. Ko bodo odšli pripadniki belih iz zahodnih držav, bo na njih mesto prišel odposlanec iz Moskve ali iz drugih komunističnih držav. Nacionalnim revolucijam se bo pridružila še socialna kriza, ki bo oba kontinenta vrgla v val obubožanja za nekaj desetletij.

Ideal edinosti je lep in velik in lahko se reče, da mu pride človek z lastnimi sredstvi le težko do dna. Poleg programov in načrtov je potrebna še vera, duh, ki naj preveva vse narode in ljudstva. Krščanstvo je skozi stoletja oznanjalo te ideale v najpopolnejši obliki, le uspehi so bili skromni, ker je bilo preveč sil, ki so delo misijonarjev ovirale.

Ko je bil val krivic proti črncem v Afriki na višku, je papež Janez XXIII. imenoval prvega črnca za kardinala in je Afrika s tem prejela svojega drugega kardinala. Ko so v Tokiu demonstrirali proti vključitvi Japonske v ameriški obrambni sistem, je bil na istem konzistoriju imenovan prvi Japonec za kardinala. V Južni Afriki zastopa krščanstvo v vladi in v javnosti kalvinistična nizozemska krščanska Cerkev in ta še ni niti z eno besedo obsodila vladne politike, ki izvaja nečloveške ukrepe proti črncem. Škofje anglikanske Cerkve morajo bežati iz Južne Afrike, da se umaknejo ukrepom kalvinistične vlade.

Sovjetska vlada pošilja v Azijo in Afriko zastopstva, ki štejejo na stotine uradnikov in propagandistov. Katoliška Cerkev je imenovala v Keniji prvega kardinala, tokijski nadškof bo ostal še naprej skromen v zboru svojih sodelavcev, dasi bo nosil kardinalski škrlat. V delu za edinost med narodi in kristjani ostajajo ti principi Cerkve res zelo "edini".

Iz nasprotij rastejo ideje, se krešejo in čistijo. To se dogaja iz dneva v dan, traja desetletja, stoletja, tisočletja in Cerkvi je napovedano, da se bo morala za svojo idejo boriti do konca sveta. Borba traja, dokler se ideja ne izlušči v popolno jasnost.

Vedno so bili misijonarji, apostoli, preroki zelo osamljeni. Sv. Frančišek Ksaverij je bil obupno sam — in sejal je vero zelo kratko dobo. Njegovo seme ni zamrlo, njegovo delo je obrodilo sad, ki je postal temelj za stoletja in kipi v današnji čas.

Edinost more sloneti samo na resnici in ta je samo ena. Črnski kardinal za celo Afriko je le malo, toda njegov lik bo svetil po vsej Afriki, po vsem svetu. Je samo eden in kot glasnik samo ene resnice bo svetil vsem; v imenu resnice je resničen porok za bodočnost.

Politika mora hoditi različna pota in njeni cilji morajo biti različni, pisani in kričeči. Pot prave resnice pa sledi samo eno smer in je na koncu poti samo en cilj, popolnoma jasen in vsem razumljiv. Zato nosi v sebi vse obljube in vse nade prave resnice, pravega miru.

Buenos Aires, april 1960.

Iz Bengalskega zaliva...

Poroča o. Jože Cukale S.J., Indija.

BATANAGAR SPREJEMA KARDINALA

Batanagar je lično industrijsko mestece, skrito med palmami in zarovano z bujnoraslim bambusom. Češka podjetnost, smisel za čistost in organizacijo sta napravila iz njega indijsko Borovo. Indija je ponosna na ta dragulj ob Gangesu.

Tiste dni je šlo precej po amerikkansko. Gospod Karel Zemek, eden izmed voditeljev podjetja, me je ves dan klical po telefonu iz 15 km oddaljenega mesteca in me prav prijateljsko ozmerjal s potepuhom. Zvedel je tiste dni, da se je pripeljal na slavje v Kalkuto sam kardinal dr. Gracias, in je v hitrici izdelal načrt, da ga povabi v Batanagar.

“Povabite kardinala v Batanagar,” je rohnel na oni strani žice.

“Gospod Zemek, njegova eminenca je izredno zaposlen, zraven tega pa jaz nisem direktor Batanagarja,” sem mu vračal milo za drago.

“Takoj Vas zvežem z Valento, našim generalnim vodjo podjetja, da mu razložite edinstveno priložnost, da pozdravimo eminenco v našem mestu.”

Sumil sem, da me je pahnil v precej globoko vodo, kjer bo treba plavati. Vendar ideja ni bila slaba, saj bo obisk našim ljudem le v blagoslov, podjetju v ponos, medtem ko bo 6000 delavcev videlo sina Indije, ki ga je Rim počastil s škrlatno slavo in težko dolžnostjo.

“Torej bi radi kardinala Gracias v naš Batanagar, p. Cukale?” je bolj svaril kot vpraševal šef Bate. “Zadeva ni tako enostavna. Treba bo govoriti z glavnim direktorjem v Kalkuti. Dajte mi časa, da stvar premislim. Odgovorim vam jutri.” Vendar sem iz njegovega glasu sklepal, da se je stari gospod za stvar razvnel. Kajti Čehi ljubijo proslave in sprejeme; in če bi ga videli, kako je žarel tisto jutro, ko je važno stopal ob strani cerkvenega kneza, bi šlo tudi Vam zadovoljno na smeh, kot je šlo meni in tistemu nepridipravu, ki me je potegnil v župo...

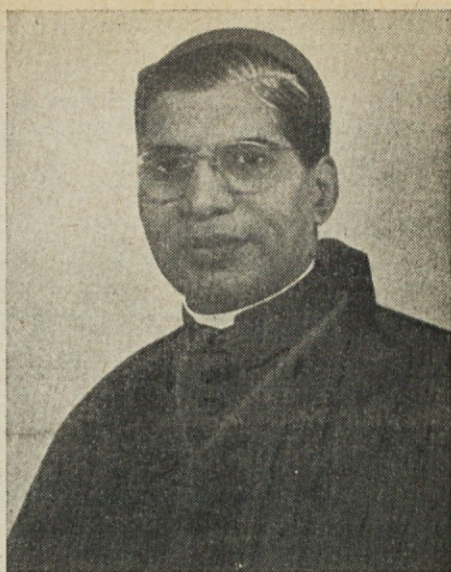
Nekaj dni kasneje je urednik “Heralda”, po vsej Indiji znanega katoliškega tednika prosil za slike in zahteval poročilo. Takole “Herald”:

Batanagar pozdravlja kardinala.

Nj. Eminenca, kardinal Gracias je prispel v Kalkuto, da predseduje slavnosti stoletnice, odkar obstoji kolegij sv. Frančiška Ksaverija. Gospodje iz Batanagarja so slišali, odločili in s samo njim znano učinkovitostjo šli na delo, da ga sprejmejo, kot se spodobi državniku Cerkve.

Batanagar je navajen sprejemati odličnike, a ta sprejem je najbrž presegel vse dosedanje. Razumljivo, saj so pozdravili v svoji sredi “... prvega indijskega kardinala, najvišjega cerkvenega kneza Indije, izredno nadarjenega govornika in pisatelja, poslanca božjega in vdanega sinu svoje velike dežele...”, kot ga je predstavil izredno lep program, tiskan na umetniškem papirju, s sliko na uvodni strani.

V spremstvu kalkutskega pomožnega škofa msgr. dr. Dyerja in štirih duhovnikov se je 22. januarja ob devetih zjutraj pripeljal kardinal

Kardinal Valerian Gracias na obisku v
Batanagarju. Slike na tej in na strani
281 kažejo prizore s slovesnosti.

pred vrata velikega podjetja, kjer ga je g. Valenta predstavil poslovodnemu glavnemu direktorju, gospodu Vyoralu, ki se je že v zgodnjih jutranjih urah pripeljal iz Kalkute. Obdana od velikega štaba voditeljev sta oba direktorja začela eminenco voditi skozi različne oddelke, kjer kakih 6000 izurjenih delavcev predstavlja po besedah ministrskega predsednika Nehruja "najmoderneje organizirano in najučinkovitejše vodeno podjetje, kar jih Indija pozna".

Otroci čakajo nanj.

Pred ljubko cerkvico, posvečeno sv. Vaclavu, so že čakale desetine otrok s polnimi naročaji rož. S pristrčnimi besedami se je visoki gost, vidno vzradoščen, zahvalil mladini in vstopil v svetišče, ki je biserček Bata-nagarja. Po kratkem nagovoru ga je duhovnik naprosil, da spregovori kakim stopešdeset župljanom in gostom. Visoki gost, tako po osebnosti kakor po postavi, je v svojem klenem govoru poudarjal važnost svetišča in njegov smisel sredi bujnega materialnega napredka. Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega, je zvenelo iz njegovega govora, ki je kakor magnet držal poslušalce v napetosti. Ob koncu nagovora je govornik zbrane poslušalce blagoslovil.

V dvorani kluba.

V bogato okrašeni dvorani "Bata kluba" se je razmestilo čez dvesto gostov. Pozdrav je izrekel mladi energični Čeh gospod Vyoral, ki nadomešča glavnega direktorja gospoda Bartoša, ki je trenutno v Švici. Zahvalil se je kardinalu za obisk in izrazil veselje celotne Batove družine, ki je danes združena na proščenju enega duha, čeprav različna po narodnostih in verah. Predsednik direktorija gospod Khaitan (Hindu) pa je v globokem in sijajno izdelanem govoru poveličeval močno osebnost dr. Graciasa kot človeka, poslanega od Boga, ki združuje osebno svetost z odličnim socialnim čutom.

Kardinalov odgovor.

Slavnost je dosegla svoj višek v trenutku, ko se je dvignil g. kardinal ter spregovoril s svojo prirojeno ognjevitostjo in govorniško vsebino ter jel podčrtavati načela in smernice, ki jih je znal viliti v svoja podjetja pokojni ustanovitelj Tomaž Bata. Znal je prelitati ljubezen do dela v svoje delavce in njihove voditelje, dal jim je pogoje za življenje in sam je bil prvi, ki je v svojem življenju oživotvoril, kar je učil. V tem je skrivnost uspehov njegovega podjetja... ("Herald" - februar 1960)

Ni treba posebej poudarjati pomen kardinalovega obiska v tem delu Bengalije. Njegova osebnost in njegova beseda sta napravila vtis, ki ga je težko dovolj oceniti spričo kraja in ljudi, s katerimi je prišel v stik. Indijci, Hindu in muslimani so s ponosom zrli na svojega človeka, ki uživa mednarodno veljavo in čigar beseda najde svojo težo v Delhiju. Obrazi naših kristjanov pa so žareli v ponosu in hvaležnosti. V priznanje za karitativno delo, ki ga Nj. Eminenca vrši v Indiji, mu je vodstvo podjetja izročilo ček za pet tisoč rupij (okrog 1000 dolarjev).

K slikama na desni: Kardinal govori v kapeli sv. Vaclava v Batanagarju. Spodaj govori na banketu: skrajni na levisi je naš o. Jože Čukale S. J.

PISMO IZ GOPALPURJA

Katoliškim misijonarjem Indija ni več Koromandija. Opisovali so jo in prefotografirali misijonarji, tako da jo naši dragi misijonski prijatelji že kar dobro poznajo bodisi z etnografske, pa tudi z zemljepisne in kulturne strani. Naj tukaj opišemo samo nekaj zanimivosti iz Gopalpurja, ki leži ob morju na meji med Orisa in Andhra, kakih 600 km z vlakom, ki te vozi na jug proti Madrasu.

Gopalpur, 2. marca 1960. Že štirinajst dni je tega, kar sem otrešel kal-kutski prah in po desetih letih spet zadihal sveži morski zrak, ki lije kot balzam v dušo in telo. Dragi prijatelj urednik, lahko si predstavljaš, kako so se mi vračale sile, vzbujali spomini iz študentovskih rajž po Jadranu in da se mi je obnavljala "mladost kakor orlu". Duhovne vaje so bile pravo doži-vetje ter so zdrsnile mimo, kakor zdrsne galeb ob obali in se izgublja na se-ver proti Puri ali pa na jug proti Andamanskim otokom.

Zdaj pričenjam z najlepšim delom: *Contemplatio ad amorem...* Kako dobro dene nekaj dni počitnic! Božje dobrote stopajo vame z elementarno silo morskih valov. Pogovor z Bogom je spet lahak, odkar je za mano diren-daj velikega mesta in napetost opravkov. *Deo gratias.*

Misijon lazaristov

Če potegneš črto v smeri sever-jug, iz Ranchija preko nove škofije Am-bikapur dol na Sombalpur, kjer delujejo očetje Božje besede (S.V.D.) ter preskočiš Mahanadi ali veliko reko, ki brzi na vzhod proti Kutak, boš trčil na morje pri Gopalpurju. Uradni naslov kraja je: Gopalpur na morju. Je pravzaprav ribiška naselbina, ki jo krasí venec belih stavb. To so počitniške hiše, kjer v maju in v oktobrskih počitnicah mrgoli kopalcev. Tukaj so pred nekaj desetletji postavili lazaristi svoje šotore, sezidali izredno okusno, v indijskem stilu zgrajeno stavbo, ki služi kot modroslovnica in privincialna hiša. Celoten hrib predstavlja majhno mesto, kamor trume bolnih prihajajo po pomoč k sestram usmiljenkam, ki vodijo osnovno šolo, majhno bolnišni-co in prav moderno sirotišče. Na pobočju stoji cerkev svetega Benedikta, ki nosi letnico 1886.

V Indiji najdeš malo svetišč kot je le-to. Iz vseh sten diha nekaj, česar smo bili vajeni doma, prava toplota katoliške vernosti. Očetje so Španci in si lahko predstavljaš, da imajo okus za lepoto, ki diha umetnost iz onstran-stva.

Provincial, oče Arbizú je po rodu Bask in izredno priljubljen pri lju-deh. Ustavljali so ga po ulicah ali pa jih sam ni pustil pri miru. Večkrat sva šla na rajžo po skromni fari in nekega dne sva obiskala tudi hotel Palm Beach, ki sem ga prekrstil v Bambič, ker ga vodi Čehinja, ga. Luskova. Kar sapo ji je zaprlo, ko sem odprl svojo skromno torbico čeških izrazov in jo pozdravil: "Pani, jak se imate?" "Dobže, dobže." In potem je odprla vse re-gistre svoje češke zgovornosti. Med svoje prijatelje šteje tudi kardinala Gra-ciasa ter br. Franceta Drobniča in Janeza Udovča, še iz časa, ko je imel njen mož dr. Lusk, predvojni češki konzul, hišo v Darjeelingu.

4. marca. — Grem dol k morju. Lepa asfaltirana cesta vodi skozi bazar. Srečam usmiljenko, ki nosi poln naročaj, skrbno zaviti, da me radovednost prisili in jo povprašam, kaj je dobrega kupila. Odpre zavoj in iz njega prikuha čedna glavica štiri dni starega deteta. Mati je umrla ob porodu, dobri Bog pa je poslal med uboge te angele, ki skrbijo za sirote. Nič čudno, da jih ljudje tako radi imajo. Na misel so mi prišle besede sv. Vincencija, ki jih je naslovil na usmiljenke: "Vaš samostan so ceste; vaš samostanski zid je pokorščina; strah božji pa vaša samostanska klavzura; vaše ogrinjalo je sveta skromnost." Tako sv. Vincencij še zmerom hodi po indijskih cestah, kot je nekoč hodil po pariških. Sinovi in hčere sv. Vincencija bodo igrali še veliko vlogo, dokler bo indijska duša hrepenela po Resnici in dokler bo uboštvo vsakdanji kruh v Indiji, kajti sv. Ludovika Marillac je zapisala: "Tisti, ki iščejo Boga, ga morejo najti povsod, a posebno lahko med ubogimi."

5. marca. — Ne vem, kaj je lepše: jutro na morju ali sončni zahod za modrozelenimi gorami Andhre in Madhija Pradeš. Kakor daleč ti seže oko, sama divja rast palm in košatega indijskega hrastja, pod čigar objemom počiva stotisoče vasi. Zdrsnil sem v eno od njih. Prebivalci so Uria. Govore jezik, ki je popačena bengalščina. Življenje teče kot ponavadi na vasi: žene in otroci pri vodnjaku, možje na polju, pastirji in pastirice za čredami. So preprosti in nepokvarjeni ter spoštujejo tujca. Na večer sem krenil v Narajanpur. Vaščani pripadajo Telegu narodnosti, ki je po jeziku in običajih popolnoma različna od Uria. Pripadajo dravid skupini, ki je po starosti v Indiji na drugem mestu. V Orissi se Telegu ukvarjajo z ribištvom in tudi s kmetijstvom. Na poti sem srečal lovca Sorena, čigar oče je imel velika posestva v Gopalpurju, še iz časov, ko je nabiral po vaseh delavce za plantaže v Birmaniji. Danes so njegovi sinovi skoraj ubožci in edino, kar je ostalo od prejšnjega ugleda, je ime sahib Soren. Povabil me je na večerni lov. Kmalu za vasjo se vzpenja skalna gora z veliko jaško, kjer je dolgo gospodaril in mesaril "čita", mešanica tigra in panterja. Narajanpur je zaprosil starega Sorena za pomoč. Dve puški sta čakali na zverino, ki je tulila in grozila iz globeli. Končno pa se je "čita" zlatokrvavih oči le prikazal in ošabno pometal s svojim dolgim repom. Naskočil je Sorena, pa ga je v zraku prestregla krogla in padel je v srce zadet prav pred lovčeve noge. Zavila sva na planjavo. Električna luč, pritrjena na puškino cev je metala snop žarkov po odprti goščavi. Po lovski tradiciji mora mali reflektor tipati od leve na desno, potem pa malo hitreje v obratni smeri. Ko opaziš zelene oči, ki sijajo kot smaragd, je treba začeti plesati z lučjo: tema luč, tema luč se morata za nekaj trenutkov menjavati. Zverino omotica utrudi in lovec se ji približuje na strel daleč. Tako mi je razlagal Soren. Nasproti nama je zažarelo dvoje diamantov sivobelega divje mačke. To je bilo vse, kar sva tisti večer srečala. Medtem so se pa doli v vasi pripravljali na svatbo, kamor so tudi naju povabili, ko sva šla skozi vas. Velike acetilenske svetilke, ki so jih dobili na bazarju na posodo, so svetile v slamnate ilovnate koče, ki so stale v dveh vrstah, tesno druga na drugo naslonjene.

Bučno bobnanje in vrišč piščali so rezali v noč, ko se je procesija mož, žena in otrok pomikala od hišnih vrat do hišnih vrat. Sredi med slepečimi lučmi sta korakala dva mladeniča, ki so ju spremljali drugi. Bila sta ženi-
na. Na glavo so jima posadili bel turban in vanj pritrdili male baterijske žarnice. Nekdo je pred njima vrtel obroč, oblit s petrolejem, ki ga bodo kaj

kmalu zapalili in ki naj predstavlja sonce. Mož ga je vrtel visoko nad glavo. Dva metra visoko in debelo in težko vozno kolo je plavalo po zraku iz rok v roke, kar je med gledalci seveda vzbujalo bučno odobravanje in ploskanje. Ena od priletnih žena me je dregnila in kazala na močnega fanta, ki je dvignil kolo nad glavo. Bil je njen sin. Kar žarela je od ponosa! Smisel prizora je bil v tem, da so mladima ženinoma simbolno hoteli prikazati težo in odgovornost kmetovanja. Izza vrat pa so oprezovala dekleta, ki jim je prepovedano stopiti med mlade fante. Katera bo nevesta, ji bodo razodeli šele tik pred poroko. Mesec marec je pač mesec svatb v Orisi.

7. marca. — Nad petdeset pisem sem že odposlal, odkar sem tu. Doma v Kalkuti mi je to skoraj nemogoče. Mislim na Samija, ki je ribiški dečko, a bi rad bakšiš. Ko sem ga vprašal, kaj bo z denarjem, mi je povedal, da zbira denar, da se bo lahko oženil. . . Med ribiči je postava, da nobenega tujca ne puste samega plavati v morju zaradi nevarnih tokov. Lani ali predlanskim se je šest izurjenih plavačev, novinci C.M. so bili, spustilo v morje. Vrnilo se jih je pa le pet na breg. Zadnjega je odnesel tok, ki je od časa do časa pod gladino zelo močan. Pogovarjam se s Samijem. O veri ve bore malo. Od časa do časa zdrсне do vode in mi prinese kak bakreni novc, ki ga izkoplje iz peska. To je denar, ki ga v tisočih Hindujci zmečejo v vodo v čast "sv. Gangesu" . . . ki se pa le v kakih "atomskih" delcih nahaja na tem zahodnem delu Bengalskega zaliva. Približajo se tudi ostali. Vsi so Samovih let in pričeno v hinduščini. Ker jim odgovorjam v bengalščini, se odločijo za uria jezik. Vprašujem jih po delu, življenju, običajih. V praznoto njihovih pojmov vrta počasi misel o Bogu Stvarniku, o božji bhakti (ljubezni), ki je postala meso in ji je ime Jezus Kristus.

Poslušajo že, a čutim, da njihova srca niso pri stvari. Ribiči so in dan in noč na svojih malih, iz težkih hlodov zbitih čolnih, da lahko bolje kljubujejo valovom oceana. Kadar se morski tokovi bijejo med seboj, se jim bogastvo vodá pogrezne globoko in vračajo se praznih mrež: "Vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli. . ." Na obali jih čakajo sestre in žene pri prižiganem ognju. Prve ribe, ki jih stresejo iz mrež ob dobrem lovu, gredo na cvrtje. Pečene ribe s soljo so jim vsakdanja jed in izkupiček zanje vsakdanji riž, kadar ga imajo. Odtod tista vprašanja na mojo propoved: "Padri sahib, vzemi me v mesto, daj mi službo, da se pošteno najem in postal bom kristjan. . ." Naš Gospod je dobro vedel, da je lačnim težko govoriti o Bogu, pa je tudi potožil, da Ga iščejo zato, ker jih je nasitil v puščavi z zemskim kruhom. Kako živo stopajo svetopisemski prizori pred oči tukaj na bregovih indijskega morja. . .

Zaradi pomanjkanja misijonarjev lazaristov Gopalpur še ni pričel spreobračanjem. Doslej je neposredno misijonsko delovanje osredotočeno v notranjost Orise. Središče katoliškega življenja je na skrajnem vzhodnem delu, v mestu Kutak, ki ima svojega škofa v osebi msgr. Tobarja C. M. (Ta cerkveni knez je bil pred leti tudi na obisku v Buenos Airesu in je o misijonskih vprašanjih svoje škofije predaval tudi tukajšnjim Slovincem. — Opomba uredništva.) V njegovi mali postavi je skrita španska odpornost in veličina velikega misijonarja. Spominjam se srečanja z njim na samostanskem dvorišču v Kiderpurju. Pozdravil sem ga kot vsakega drugega sodelavca in ga povprašal, kdo je in od kod je. Šele ko sem mu stisnil roko, sem zapazil prstan, ki je mežikal z misijonarjeve roke. S par šegavimi besedami

me je takoj spravil v ravnotežje in mi pripovedoval, da stoluje v Kutaku. Prstan je bil edina legitimacija zapraščenega škofa-misijonarja Pavla To-barja.

Škofija šteje 20.000 kristjanov. Posebno lepe uspehe imajo misijonarji v okraju Fulbana. Tam so ustanovili šole, dvigajo se lepi dispanzerji. Beranpur ima gimnazijo, ki bo kmalu zrasla v kolegij. Dežela ima čudovito zdravo podnebje s suho poletno vročino in s prijetnim zimskim hladom. Kot mi je znano, ni našel noben slovenski lazarist ali usmiljena sestra poti v ta del Indije, kjer jih čakajo preprosti in nepokvarjeni ljudje, ki še danes postavljajo bele tempelčke v čast zlim duhovom, da drže "v šahu" njih zle namere, in ki zmečejo na milijone kovanega drobiža in zlatega nakitja v morje, da bi si zadobili "naklonjenost" bogov...

8. marca. — Pater Etchevería se je pravkar vrnil z misijonske postaje. Ves je zagorel od sonca in zraka v džungli. Izgubil pa je precej zob. Pravi, da imajo Baski slabe zobe, pa dobre želodce, medtem ko imajo Katalanci dobre zobe, pa slaba jetra... Sestra dentistka mu vstavlja zdaj nove. Govori o svojih Konih, ki so rod prvotnih prebivalcev iz džungle. V štirinajstih dneh jih krščanstvo docela spremeni. Naga telesa si začno pokrivati z obleko, laž izginja kot sneg pred soncem in misijonarju so iskreno vdani.

Za njegovo misijonsko kolibo zdaj ponoči lomastijo sloni. Oče Etchevería pravi, da je panter skoraj vsakdanji gost in da je pred nekaj dnevi podrl tigra, ki je odnašal krave in teleta iz vasi. Eden od tigrov je zgrabil velikega bivola in ga zavlekel kakih 500 metrov daleč v šumo. Ko sem ga vprašal, kako se počuti, ko zagleda tigra, mi je kar odkrito priznal, da ga strese ob pogledu nanj, in pravi, da celo drevesa trepetajo pred to goščavsko pošastjo...

Zadnjič so v Fulbani imeli krščansko "melo" ali "žeganje". Zbralo se je na proščenje čez 5000 kristjanov. Sredi molitve, petja in iger se je nenadoma pojavil tiger. Gleda v zaprepaščene ljudi, pa kot star pogan, ki mu ni za molitev, obrne množici hrbet in izgine v gošči... Potem pa so spet mirno nadaljevali s proščenjem, kot bi se nič ne zgodilo. Če namreč tiger ne postane ljudožerc, se rad umakne ljudem. Lovci tod okrog pravijo, da tiger dobro ve, da je človek njegov gospod.

Pod noč se vračam domov proti Vili sv. Ignacija. Čudovita noč je in še čudovitejši mir. Kljub polni luni je nebo modro kakor morje, tempelčki so obiskani samo od mesečnih žarkov, ki mečejo svojo mlečno svetlobo po celi Indiji.

* * *

Ali ne polaga Gospod svojega kraljestva slehernemu misijonarju v roke in sleherni misijonarki, vsakemu delavcu od blizu in od daleč? Kakšno zaupanje in kakšna ljubezen! Pa tudi — kakšna odgovornost, če prav pomislimo. Hvala Ti, dobri Pastir duš za veliko zaupanje in veliko ljubezen, in daj milost, da bi bil jaz in vsi delavci v Tvojem vinogradu vredni tega velikega zaupanja.

Vaš Jože Cukale

RAZMERE V HONG-KONGU

KAPITALISTIČNO PRISTANIŠČE ZA KOMUNISTIČNI SVET

Zgodovina: V začetju 19. stoletja je bilo mestece Aberdeen veliko bolj poznano na otoku kot pa Hong Kong, ki je bil le majhna vas. V Aberdeen so se zatekali kitajski ribiči, kadar so hoteli popraviti svoje ladjice. L. 1841 je Kitajska odstopila Hong Kong Angležem. Kow Loon, že na kitajski celini, so dobili Angleži l. 1863. Ostalo ozemlje, ki danes spada pod Hong Kong so pa najeli l. 1898 za 99 let.

Površina: Vse ozemlje meri 1013 km²: otok Hong Kong 83, Kow Loon 4 in najeta zemlja 926.

Prebivalstvo: L. 1931: 885.000; deset let pozneje: 1.600.000; danes se suče okoli treh milijonov. In samo 121.000 jih je nekitajskega izvora.

Mesta: Victoria, ki je prestolnica: 1 milijon prebivalcev; Kow Loon: 800.000.

Dohodki: Ribišтво (52.000 ribičev s šest tisoč ladjami); tekstilna industrija (v letu 1957 je bilo 157.000 tekstilnih delavcev); trgovina.

Morsko in letalsko pristanišče: vsako leto pride v Hong Kong 8.000 visokomorskih ladij; letalsko pristanišče je sprejelo l. 1957 7.620 letal s 188.000 potniki.

Katoličani: 1945: 10.000;
1956: 89.000;
1958: 125.000.

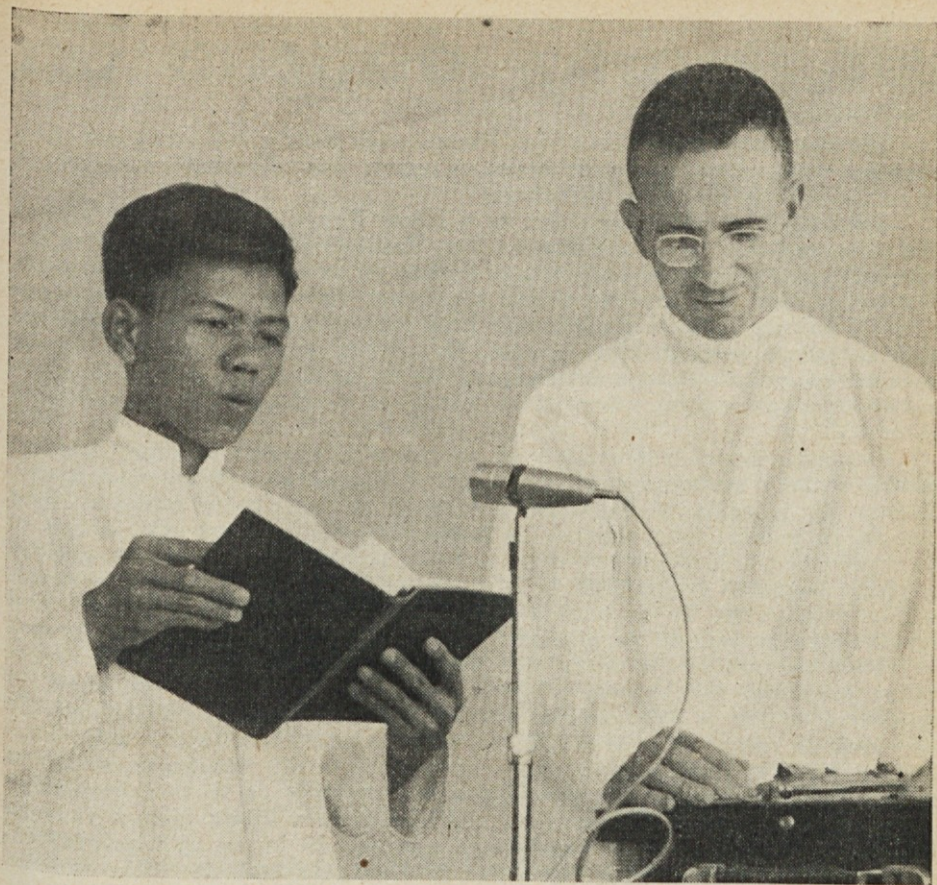
Seveda smo všteli katoliške begunce s Kitajske.

V katoliških šolah je bilo l. 1953 28.600 učencev in leta 1959 71.000.

Mornarji: Vsaj tretjina ladij, ki pristanejo v Honk Kongu, ima katoliške mornarje. Na nje čaka v pristanišču mornariški kurat. Zanje je bil ustanovljen katoliški pomorski klub, kjer prežive nekaj ur ali celo dni v pošteni družbi.

Papež v Hong Kongu: V vseh pomembnejših listih, izjemo seveda delajo komunisti, so zadnja tri leta objavili važnejše dele papeževe božične poslanice. Opombe, ki so si jih dovolili uredniki, so bile vedno spoštljive in pohvalne. In še več so napravile časopisne agencije: kot najvažnejšo novico dneva so razširile papeževe misli s pomočjo lepakov, nabitih na največjih mestnih križiščih. V letu 1958 je bil eden naslovov: "Papež vzpodbuja k miru na svetu; povratek k luči Kristusovi". L. 1959 je bila papeževa poslanica priobčena skupaj s številnimi fotografijami iz življenja Janeza XXIII. V tej angleški koloniji, ki je uradno protestantska, papežev glas odmeva močnejše kot pa katerega koli protestantskega verskega predstavnika.

J.O.C. — Katoliška delavska mladina: Šele leta 1956 je eden izmed tamkajšnjih salezijancev ustanovil to delavsko organizacijo. Salezijanci so bili za to najprej poklicani, saj imajo v svojih obrtnih šolah na stotine delavcev. Fantje in dekleta so samo čakali na pravega človeka, ki bi razumel duha žosistovskega gibanja. Organizirali sta se moška in ženska veja. Mladi so

V Hong Kongu: Govorniška vaja s pomočjo modernega "grabadorja".

se v njih čutili "doma". Hitro so razumeli, da je njihova organizacija zares delavska in da istočasno dela v prid duše, duha in telesa. Duše najprej: apostoli bodo in kot apostoli se bodo sami najprej varovali greha. Pa tudi duh in telo morata dobiti svoje. Delavec ima pravico do izobrazbe in pravico najesti se do sitega, on in družina, če jo ima.

Že v avgustu 1957 so poslali svojega zastopnika na svetovno žosistično zborovanje v Rimu. Eno leto pozneje so pa v Hong Kongu sprejeli ustanovitelja žosizma msgr. Cardijna.

Koliko dela jih še čaka na tem malem ozemlju, kjer živi "na kupu" tri milijone ljudi! Delavci si morajo zboljšati svoj gmotni položaj in vendar begunci, ki prihajajo iz Kitajske, delajo za vsako, tudi najbolj beraško plačo. Delodajalci brez vesti se zatekajo k beguncem in odpuščajo domačine!...

V tekstilnih tovarnah so delavske pravice mrtva črka. Dosti gospodarjev zahteva sedemdnevno tedensko delo in 12 ur na dan.

In katoliških delavcev je samo tri odstotke. Komunisti, ki vladajo v delavskih sindikatih, porabijo vsako priliko, da škodujejo delavcem, ki se upajo pokazati katoličane. Z njimi ne bi smel nihče govoriti in še manj jim pomagati.

120 krščanskih ločin: Na ulicah Hong Konga boste videli od časa do časa skupino ljudi, ki se smeje, ko skuša razumeti ime nove krščanske ločine, ki se je pojavilo na kakih vežnih vratih.

Vsaj 120 protestantskih ločin je v Hong Kongu. Seveda se Kitajci in zlasti begunci že nič ne razumejo v tem Babilonu ločin. Vsaka med njimi namreč teden za tednom deli liste in knjige vsakomur, ki jih hoče sprejeti. Vse ločine dele tudi gmotno pomoč beguncem. Za koga naj bi se begunec odločil? Saj mu vsi pravijo, da imajo prav oni resnico. Begunci hodijo iskat gmotno pomoč povsod, kjer jo dele. Kadar jim pa ponudijo tudi verske resnice, pa odgovarjajo z nasmeškom. Je to nasmeš, ki pravi, da se za nauke lepo zahvaljujejo, ker jih ne rabijo ali vsaj ne vedo, za katere bi se odločili.

Begunci: Zadnjih deset let, ko je Hong Kong, kot v Evropi Berlin, postal vrata v svobodni svet, je šlo preko njega več milijonov beguncev. Večina jih je odšla na Formozo, a vsaj en milijon jih je ostalo v Hong Kongu. In položaj teh beguncev je nečloveški. Toliko strašnejši je, ker se na tisoče in tisoče beguncev dan za dnem potika po ulicah, kjer gledajo največje bogastvo v zgradbah in izložbah. Največja beda se srečuje z največjim bogastvom. To pa seveda podžiga strasti in zlasti sovraštvo. "Oni imajo vsega preveč, mi pa ničesar."

Med begunci jih je okrog 300.000 dobilo delo, ki jih, čeprav revno, redno preživlja. Več kot pol milijona jih je pa brez dela in živi samo od miloščine, ki jim jo dele različne verske ustanove in nekaj tudi oblasti. Ta ogromna človeška masa hodi dan za dnem mimo tržnic, kjer vabijo kupi jestvin tiste, ki imajo denar, prosit miloščino: nekaj riža na enem koncu mesta, nekaj drugega v drugem skladišču. Povsod je pa treba čakati dolge ure... In človeško gledano vsi ti ljudje nimajo v Hong Kongu tudi za bodočnost nobenih izgledov, nobenega upanja, da bi se njih položaj izboljšal. Ponoviti bi morali tisto, kar je Danže zapisal na vrata svojega Pekla: "O vi, ki vstopite, vsak up pustite!"

Z Angleži moramo biti pravični. Res so se potrudili, da bi beguncem dali vsaj zasilno stanovanje. A prihajali so vedno novi. Ker je bil v prvih letih po komunistični zasedbi Kitajske Hong Kong le vmesna postaja, so se begunske barake stalno polnile, a tudi praznile. Ker je pa Formoza sprejemala čedalje manj beguncev, so ti začeli ostajati v Hong Kongu. Tisti, ki so prišli prvi, imajo zasilno streho, ostali so pa brez vsakega zavetja.

Kitajcev danes ne mara sprejemati nobena azijska dežela. Kitajec ostane vedno Kitajec in se zlepa ne prilagodi drugim narodnostim. Kitajske naselbine so vedno otok sredi naroda, ki jih sprejme. To pa mnogim državam ni všeč. Pa še nekaj drugega se vprašujejo: Ne bo med begunci tudi nekaj komunistov, ki bi delali zdrabo, kamor koli bi šli? Vsa vrata so za kitajske begunce zaprta. Hong Kong je pa človeško mravljišče, v katerem bo komunizem lahko sejal in žel.

Združeni narodi in različne od njih odvisne organizacije so mnogo storile za begunce v Evropi in še za one v Palestini. Na Hong Kong pa doslej še niso mislili.

Stabo C.M.

po misijonskem svetu

KITAJSKA

Katoliška stolnica v Pekingju

V severnem delu kitajskega glavnega mesta so imeli katoličani svoje veliko versko in kulturno središče imenovano Pei-tang. Je to skupina stavb, ki jih obkroža obzidje. Nekako na sredi stoji stolnica, na levo precej dolgo pritlično poslopje, kjer so bili nameščeni nadškofijski uradi, v ozadju pa stoji semeniško poslopje. Največja znamenitost in ponos Pei-tanga pa je bila slavna knjižnica z velikim številom knjig izredne vrednosti, ki so jih v daljni preteklosti zbrali jezuiti; po razpustu njihove družbe pa je prišla knjižnica v roke lazaristom. Že pred leti se je razglasila novica, da so komunisti to katoliško središče zaplenili, a prav do zadnjega časa ni bilo znano, v kakšne namene so porabili vse te prostore. Fotografija, ki je v zadnjih dneh bila objavljena v Hongkongu, pa jasno kaže napis, ki so ga komunisti pribili nad glavni vhod in v kitajskih črkah pove, da je sedaj to "89. srednja šola Pekinga".

Še pred kratkim tako slavno katoliško kulturno središče se je torej spremenilo v šolo brezbožnega komunizma. Cerkev jim verjetno služi za dvorano, kjer prirejajo vse mogoče prireditve in zabave, če je niso spremenili kar v spalnico, kakor so to storili z drugimi cerkvami.

Mesec posvečen "ljubezni do naroda".

V decembru lanskega leta je ministrstvo za javno varnost objavilo smernice za pripravo meseca "ljubezni do naroda". V objavi poudarjajo, da je to gibanje, ki se je začelo spomladi lanskega leta, dalo izredne sadove. Samo uradništvo omenjenega ministrstva je izvršilo v 1 mesecu nad 4 milijone dobrih del v blagor ljudskih množic, te pa so pokazale veliko večje razumevanje do uradništva pri

njega delu, kakor tudi veliko hvaležnost za prejete usluge. Priporočajo pa, naj to gibanje v letošnji pomladi doživi še večji razmah prav s pritegnitvijo ljudstva k temu lepemu gibanju dobrih del. Naroča pa se, naj vsi gledajo na to, da bodo ta dobra dela vedno v skladu z načrti, ki jih prikazuje vlada kot nujne za izboljšanje socialističnega reda v deželi: zbiranje gnojil, gradnja mostov in cest ter pospeševanje prevoznih sredstev na krajše proge... Komunisti so res iznajdljivi pri izpeljavi svojih načrtov.

Komunisti potvarjajo

Kitajska komunistična revija "Raziskavanje mednarodnih vprašanj" prinaša v svoji 6. številki za mesec oktober daljši članek pod naslovom Zmagovita borba kitajskega ljudstva proti ameriškemu imperializmu v teku zadnjih deset let". Resničej na ljubo je treba povedati, da se pisec članka ne omejuje samo na zadnje desetletje, marveč gre prav do leta 1844, ko omenja pogodbo v Wangsha. Članek je zanimiv za človeka, ki bi rad vedel, kako se piše zgodovina na Kitajskem danes. Tu pričbimo le kratek odstavek, ki govori o misijonskem naporu ameriških protestantov na Kitajskem:

"Ameriški imperialisti so delali z veliko vnemo v senci vzgojnih in karitativnih organizacij, da bi zaslužili in spridili duha našega ljudstva. V letu 1950 so imeli v svojih rokah skoro polovico vseh kulturnih in socialnih ustanov tedanje Kitajske: bolnice, zavetišča, gobavske kolonije, knjižnice, muzeje, številne vzgojne zavode. 58 verskih organizacij je bilo pod direktnim vodstvom Amerikancev, kar je pomenilo ravno polovico vseh verskih organizacij, ki so bile v rokah inozemcev, da ne omenjamo onih 6 ali 7 katoliških cerkva in nekaj kitajskih verskih organizacij, ki so dobivale podporo iz Amerike.

Po osvoboditvi naše domovine so ameriški imperialisti stalno uporabljali omenjene organizacije za svojo nazadnjaško propagando, za širjenje svojih novic in šušljanj, za širjenje svojega tiska, za skrivanje orožja in za izvrševanje vojninstva v prid Čangkajška. To njihovo delo se je zlasti poživilo v letih korejske vojne, tako da je ogorčeno ljudstvo samo prisilo vlado, naj vzame te organizacije v svoje roke. V tistem času so verska središča našega naroda ustanovila znano gibanje "Treh neodvisnosti" ter sklenila, da je treba pretrgati zveze s temi imperialisti. Tako je 29. decembra leta 1950 tedanji prvi ministrski podpredsednik Kuo-Mo-jou odločil, da se registrirajo vse te organizacije, v letu 1951 pa je kitajska vlada izvedla pravo množično borbo proti njim, dokler jih ni uničila. Tako je kitajsko ljudstvo končalo ta ameriškanski kulturni napad in njeov vpliv med nami..."

FORMOZA

Potujoča katoliška razstava

Kakor je žalosten pogled na stanje katoliške Cerkve na kitajski celini, tako tudi pogled na napredek katoličanov na Formozi najlepše uspehe. Je to sad požrtvovalnega dela katoliških misijonarjev, ki so po izgubi celinske Kitajske posvetili svoje delo ljudstvu na Formozi.

Formoza je bila od leta 1885 do leta 1945 pod japonsko oblastjo; zadnjih 15 let pa vlada na otoku katoličanom naklonjeni Čangkajšek. V letu 1948 je bilo na otoku le 14.000 katoličanov, danes jih je že nad 158.000. Število misijonarjev je v zadnjih 7 letih poskočilo od 334 na 538 duhovnikov in od 157 na 349 redovnic. Protestanti, čeprav poskušajo s svojim delom na otoku že nad sto let, skoro nimajo uspehov.

Cerkev išče vsa mogoča primerna sredstva, da pritegne v čim večjem številu sedaj še pogsanske Formožane. Eno takih sredstev zadnjega časa je lepa katoliška razstava, ki jo vodi jezuitski pater Cheng, ki z njo prikazuje ljudem dobre volje

izvor, enoto, vesoljnost in bogastvo notranjega življenja katoliške Cerkve.

Misel na to razstavo je padla o priliki posvetitve 12 duhovnikov sredi lanskega leta. Za prostor razstave je p. Cheng izbral Mladinski dom, da bi na ta način omogočil vstop čim številnejšim obiskovalcem. Tisk in radio sta zganila meščane, ki so začeli prihajati v vedno večjem številu. V enem tednu je obiskalo razstavo nič manj kot 70.000 ljudi, in od teh se jih je 800 vpisalo v posebne verske tečaje z namenom, da spoznajo bolj od blizu resnice naše vere.

Tri tedne pozneje so prenesli razstavo v drugo, manjše mesto, kjer je bil uspeh verjetno še večji. Mesto Hsinchu ima 150.000 prebivalcev in od teh jih je prišlo kar 41.000 na ogled razstave, v verske tečaje se jih je pa vpisalo 354, večinoma moški, med njimi celo višji uradniki, šolski ravnatelji in veliko število dijakov. Katoličani so se v tistem času začutili nekaj več vredne, ko so tudi sami gledali, kaj je katoliška Cerkve in koliko pomeni v svetu.

P. Cheng je imel ves čas na razpologo zelo vnete sodelavce, ki so mu pomagali pri organiziranju razstave, zlasti pa še kot vodniki na njej. Na dan, ko so razstavne predmete že spravljali na vozove, da jih prepeljejo v drugo škofijsko mesto, so prihajali še vedno novi ljudje z željo, da bi tudi oni videli, kar so videli njihovi sosede. Prav gotovo je razstava prinesla večji uspeh, kakor so ga pričakovali. Samo v treh mestih jo je obiskalo nad 150.000 ljudi, v verske tečaje se jih je pa vpisalo 1854. Pota božjega klica od resnice so skrivnostna in kdo ve, koliko jih bo prav po tej razstavi prišlo do spoznanja pravega Boga.

HONGKONG

Karitativna delavnost katoličanov.

V zadnjem desetletju je prebivalstvo Hongkonga silno narastlo. Od enega milijona je poskočilo na več kakor tri milijone, in mesto se je tudi močno spreminilo. Iz nekdanjega pristanišča za Ki-

tajsko je postalo sedaj veliko industrijsko središče. Pri gradnji velikih industrijskih podjetij in drugih velikih javnih in stanovanjskih hiš, je bilo potrebno marsikje izravnati teren. V nekdanjih skromnih predmestjih so nastala nova mesta s stotisočji beguncev. Zidajo nove bolnice, klinike, zlasti pa šole, vsakih 14 dni dograde eno, da dajo mladini vsaj delno možnost za primerno izobrazbo. Mestna občina in večina plemenitih meščanov naravnost tekmujejo pri tem lepem socialnem delu.

Tudi katoliška Cerkev je v mestu vedno bolj delavna in s tem tudi vedno bolj poznana in spoštovana. Zlasti je povečala svojo pozornost karitativnemu delu. To je storila iz dveh razlogov: Pomagati velikemu številu beguncev, ki prihajajo v mesto brez sleherne materialne opore; porast števila katoličanov, ki jih hoče prav na ta način še lepše povezati med seboj s primerno pomočjo, če so revni, ali pa s karitativnim delom med reveži, če so sami brez večjih materialnih težav. Ustanovili so dobrodelno organizacijo "Caritas", ki ima v vsaki župniji svoj odsek.

V desetih letih je število katoličanov narastlo od 30.000 na 140.000, župnije pa od 12 na 21. Velik poudarek so dali katoliški šoli in z zadovoljstvom ugotavljajo, da je število učencev v zadnjih petih letih poskočilo za 125 %. Danes jih imajo že okrog 80.000 v 150 šolah.

V okviru "Caritas" so obsežene vse mogoče dobrodelne organizacije z najrazličnejšim posegom v vsakdanje življenje prebivalstva. Beguncem nudijo brezplačna prenočišča in hrano za prve dni, jim dele obleko, iščejo stanovanje, njihove otroke sprejemajo v delavnice in industrijske šole, ne da bi jim bilo za to treba plačevati šolnino. Voditelj in organizator vsega tega obsežnega karitativnega apostolata je irski jezuit p. Hoyatson, ki že dolga leta misijonarji v omenjenem mestu, zlasti med tamkajšnjo mladino. Ustanovil je mladinske klube za mladino obeh spolov in na ta način verjetno najbolj uspešno zmanjšuje šte-

vilo mladinskih zločincev. Vsa ta velika dobra dela niso sad ravno sedanjega trenutka, marveč uspeh že dolgoletnega požrtovalnega dela številnih misijonarjev in dobrih katoličanov v prid tamošnjemu prebivalstvu, ki je 99 % kitajsko, kar se pa vere tiče pa 95 % pogansko, a vsekakor silno hvaležno katoliški Cerkvi, ki med temi ljudmi dobiva vedno večji vpliv in priznanje.

VIETNAM

Misijonska težnja prerojenega budizma

Značilnost sedanjega budizma je, da vedno bolj zapušča starodavne nauke o trpnem zadržanju vernikov in o njihovem hrepenenju po nirvani-nebesih. Hoče dejavnosti, tudi med navadnimi verniki, ki naj razširjajo budistične ideje po svetu. Prišlo je do precej napetega trenja med starokopitnim budističnim duhovništvom in moderno usmerjenimi verniki, ki povdarjajo, da vera brez dejavnega zagona ne more ostati močna in trdna.

V zadnjem času že ni nič posebnega, če mlad bomec brzi na motornem vozilu po cestah; če se pojavi v ljudski ali srednji šoli kot učitelj in na univerzi kot slušatelj; če zbira denarna sredstva za zidavo šol in obiskuje budiste z namenom, da jih spomni na njihovo dolžnost, da pošljejo svoje otroke v te šole, kjer je pouk budističnega nauka obvezen... Prav do zadnjih let se budisti niso menili za karitativna dela. Sedaj se pa zdi, da jih je krščanska dobrodelnost podžgala, da so se z vso silo vrgli na to lepo delo. Zlasti skrbijo za otroke, za katere ustanavljajo moderna zavetišča in malo bolj skromna zatočišča. Tako so n. pr. v Dalatu "boncovke" po zgledu otroškega zavetišča, ki ga vodijo usmiljenke, postavile še one pred svojo pagodo lično otroško zatočišče. Zdi se tudi, da niso preveč v stiski glede denarnih sredstev. Od svojih, zlasti bogatejših vernikov zahtevajo kar čedne vsote kot prispevek za njihovo dobrodelnost. Vsekakor ta sprememba v budizmu rodi dobre sade na karitativnem polju.

NAŠ BARAGA

THE BARAGA BULLETIN

BARAGOV VESTNIK (The Baraga Bulletin), 3. številka 14. knjige, januarja 1960. Izdaja štirikrat na leto Družba škofa Barage (Bishop Baraga Association) kot uradno publikacijo Postopka za škofa Barago (Cause of Bishop Baraga). Marquette, Michigan.

V tej številki je osmrtnica škofu GREGORIJU ROŽMANU. Navedeni so dan in kraj smrti, slovesne zadušnice in pokopa. Pokojni škof je predstavljen tako: "Škofa Rožmana, nespravljivega nasprotnika nacizma in komunizma, je Titova vlada v odsotnosti obsodila na 16 let težkega dela. Pokojni škof se je močno zanimal za Baragovo zadevo in je večkrat odpotoval v Baragovo pokrajino, da se udeleži posebnih slavnosti v čast spomina svetniškega slovenskega misijonarja. Naj blagi škof Rožman v miru počiva! Naj v nebeškem dvoru posreduje za Baragovo zadevo!"

* * *

Marquettski škof TOMAŽ L. NOA, sedmi Baragov naslednik, je poslal posebno pismo, v katerem prosi vse, naj podpro delo za Baragovo beatifikacijo z molitvami in prispevki. Javlja, da so č. m. Seton (1774-1821) pravkar proglasili za blaženo. Bila je ustanoviteljica redovne družbe v ZDA; odlikovala se je z veliko vdanostjo Cerkvi in z junaškimi krepostmi. Postopek za njeno beatifikacijo se je začel l. 1911; torej je uspel po 50 letih. Pravi, da ne navaja te številke, da bi pokazal, kako dolgo traja tak postopek. Njegov glavni namen je spomniti da so v ZDA vodili za m. Seton podoben postopek, kot je v teku za Barago. Prav je, da molimo, da bi zaupno in odločno vztrajali pri tem delu in naj bi ga Bog blagoslovil in skrajšal postopek.

* * *

Družba škofa Barage je prišla v posest križa, ki ga je veliki misijonar podaril Le Moinu, oskrbniku samotnega skladišča ob poti v rudarsko področje v severnem Michiganu. Njegova vnukinja je zdaj križ podarila Družbi; obenem z njim pa overovljeno poročilo o dogodku pred več ko sto leti:

Nekega zimskega jutra je oskrbnik zapazil v sledu sledove mokasinov. Sodil je, da se tam klatijo Indijanci, in je oprezno sledil odtisom. Močno ga je presenetilo, ko je slednjic dospel do premrzlega, premočenega in izčrpanega moža, sedečega na drevesnem deblu. Še bolj se je začudil, ko je v njem spoznal svojega starega prijatelja misijonarja Baraga. Ta je na svojih misijonskih pohodih pogosto pešal od Sault Sainte Marie do Marquette, potem do Houghtona in Ontanagona. Tokrat je bil na poti med Houghtonom in Rocklandom. Steza je bila skoro neopazna v temnem gozdu, toliko bolj, ker je prej deževalo, nato snežilo. Tako je Baraga ponoči zašel in taval po gozdu lačen in moker. Le Moine ga je odvedel pod svojo streho, mu pripravil toplo jed in suha oblačila in ga prenočil. Drugega dne se je pokrepčani Baraga odpravil proti Rocklandu. Pred odhodom se je Le Moinu

zahvalil, da mu je rešil življenje, češ da bi gotovo moral umreti, ko ga oskrbnik ne bi našel. Tedaj mu je podaril križ, ki ga je nosil. Le Moine je ta dar spoštljivo hranil do smrti. Podedovala ga je hči in od te njena hči ga. Ella O'Connell, ki ga je zdaj poklonila Družbi.

* * *

V glavnem po Režkovi Zgodovini škofije Sault Ste. Marie in Marquette je napisan J. Fitzpatrika prispevek: **Leto 1860 v Baragovem življenju**. Bila je tega leta huda zima z velikim snegom. Indijanci so se zatekli v zimska taborišča; promet po velikih jezerih se je ustavil, še po suhem se večkrat ni dalo potovati. Vse to škofa v Sault Ste. Marie ni odvrnilo od apostolskih obiskov razpršenim skupinam svojih vernikov.

Prejšnjo pomlad je obljubil ribičem Sv. Ignacija, da obiše njihovo pokrajino Michilimackinac. V ponedeljek 6. januarja se je Baraga z vodniki zgodaj odpravil na pot. Tri milje je šlo z vozilom, potem je uporabljal krpelje, končno so ti postali pretežki in je pot nadaljeval v mokasinih. Po 20 miljah so dospeli do prazne kočee nekega indijanskega poglavarja in tam prenočili.

Vstali so ob sedmih in potovali ves dan. Zvečer je utrjeni škof odredil, da so 5 milj od Borove reke postavili taborišče: najprej so s krpjami odkidali sneg, kolikor je bilo mogoče, nato pa postavili zaklonske iz kolov in vej. Zjutraj je Baraga z začudenjem ugotovil, da so prenočili ne daleč od jezera. "Ko bi bil to vedel, bi včeraj pešočili do brega," je dejal. Na poledenelem jezeru jih je veselo pozdravila skupina ljudi z več kot 20 vozili. Bili so mešanci in Indijanci iz Mackinaca in Sv. Ignacija, ki so prišli, da pozdravijo svojega vrhovnega pastirja in ga zmagovalno povedejo v Sv. Ignacij. Dospeli so ob eni.

Z velikim pridom je škof tu prebil dva tedna. V obeh župnijah — Sv. Ignacija in Mackinaca — je maševal po eno nedeljo, 12. februarja je birmal 90 ljudi v Sv. Ignaciju, naslednjo nedeljo pa 82 na otoku. Obiskoval je Indijance in belce po domovih, spovedoval in jih navduševal.

V Sault se je povrnil po tridnevnem napornem potovanju prav na pelenično sredo. Postni čas je prebil v Saultu z dušnopastirskim delom. V prostih trenutkih je pripravljaval drugo izdajo škofijskega zakonika in vezal primerke svojega otawskega molitvenika iz l. 1858.

Ko so vode spet postale plovne, se je škof odpravil v svoje misijone v Bakreni deželi, nato v La-Point in Ontonagon. Poglabil se je v krajevne težave s prav tako vnemo kot v mladih letih. Reševal je lastninske in premoženjske zadeve, svaril prestopnike, odrejal popravila in včasih pri tem sam sodeloval; predvsem pa je neutrudno vršil pastirsko službo med razpršenimi verniki.

Blagajniku Društva za širjenje vere je poročal: "Šest tednov sem bil iz Saulta in v več misijonskih postajah sem moral izvrševati naloge navadnega misijonarja. Škof je bil popolnoma pozabljen. Dneve sem prebil v spovednici, krščeval otroke in odrasle in vsako nedeljo sem pel slovesno mašo brez diakona — prav kakor sem delal, preden sem postal škof; zakaj eden mojih misijonarjev je zadnjo jesen zbolel in zapustil svoj misijon, da se pozdravi doma v Belgiji. Moral sem torej vršiti njegove dolžnosti in poleti se bom moral tja vrniti, ker dobri misijonar ne pride nazaj; tisti pa, ki sem ga zdaj tja poslal, še ne govori indijanskega jezika.

Kadar sem spet navaden misijonar, sem v svojem elementu in srečen."

Kot vedno, je na potovanjih Baraga pokazal posebno ljubezen do svojih Indijancev. Z žalostjo je opazoval —zlasti v severnem Michiganu—, kako belci kvarijo Indijance s poceni in strupenim whiskyjem.

Vse leto 1860 sta pred Barago stali vprašanji pomanjkanja sposobnih duhovnikov in pomanjkanja sredstev.

V tisti dobi sta v ameriške misijonske pokrajine prihajali dve vrsti duhovnikov: goreči in svetniški možje, ki se niso pomišljali darovati vse za Kristusovo stvar, in pa neprilagodljivi, nemirni značaji, ki niso mogli uspeti v domači škofiji. V silni potrebi je moral Baraga sprejemati obe vrsti duhovnikov — prve z veliko hvaležnostjo, druge z globokim nezaupanjem.

V enem svojih pisem upa, da se bo v Zgornjo pokrajino mogel vrniti oboleli o. Angel van Paemel. Če se ta ne vrne, bo vse storil, da pošlje drugega duhovnika, če ga dobi za tisto daljnjo, napol indijansko deželo. Kajti —tako dostavlja Baraga— “med sto duhovniki, kot navadno so, bomo težko našli enega, ki bi se hotel žrtvovati za tako samotne misijone, kot sta La-Pointe in Zgornja pokrajina.”

Škof je čutil osebno odgovornost za vsako dušo v svoji škofiji. Zato je bil tako hvaležen svojim duhovnikom, ki so mu pomagali v izpolnjevanju dolžnosti. Ljubil jih je, skrbel za njih duhovne potrebe z obiski in pismi, pa stalno razmišljal tudi, kako naj jim pomaga rešiti materialne probleme. Junija 1. 1860 je obiskal o. Martina Foxa v ubožni koči v Old Hollowu. Stari škof je ubožnemu misijonarju pomežiknil in mu iz svoje torbe položil na golo mizo štiri nože, vilice in žlice. Pritrgal si je tu in tam, da je mogel te potrebščine nabaviti za o. Foxa.

Drugo veliko vprašanje —denarna sredstva— mu je v prvi vrsti pomagala reševati francoska Družba za širjenje vere. 2. marca 1860 je njenemu vodstvu pisal sledeče: “Iz vsega srca se zahvaljujem dobremu Gospodu za vse te velike dobrine, ki ste jih ljubeznivo darovali za mojo ubožno škofijo. Ta mi ne prinaša niti centa dohodka. Leopoldinska družba mi daje malo, dasi je ustanovljena v moji domovini; v šestih letih, odkar sem jih videl na Dunaju, so mi poslali podporo samo enkrat. Münchenska Družba mi pošlje 600 dolarjev ali 3000 frankov na leto. Tisti, ki vzdržuje škofa v Sault Ste. Marie, je Pariz. Brez pomoči, ki mi jo Družba za širjenje vere tako točno pošilja vsako leto, bi moral odstopiti.”

Zadnje tedne v letu je Baraga prebil v Saultu. Veliko je bilo storjenega 1. 1860 za napredek mlade škofije, obenem pa je škofa težil pogled na toliko stvari, ki jih je še bilo treba izvesti, in mnoge od teh so se zdele nemogoče. Tudi ga je vznemirjala rastoča napetost med severnimi in južnimi državami; molil je, da ne bi prišlo do vojne.

Tik pred Božičem je stari škof podelil mašniško posvečenje poznejšemu velikemu misijonarju Gerardu Terhorstu, ki mu je bil namenjen nekdanji Baragov misijon v L'Ansu. To posvečenje je bilo staremu Baragi v veliko veselje. Spremljalo ga je ob slovesu od 30. leta njegovega misijonskega življenja v Ameriki.

Januarsko številko Vestnika krasi več fotografij. Na naslovni strani je reproducirano okno cerkve sv. Frančiška Saleškega v Manistiquu (Michigan). Upodobljen je na njem Baraga. Še mlad misijonar stoji v mašniški obleki; v desnici ima mašno knjigo, v levici križ, spodaj podaljšan v tomahavk in perje. Ob nogah je postavljen majhen indijanski šotor. (Glej sliko na zadnji strani ovitka!)

V sredini Vestnika je posnetek modela Baragovega nekdanjega škofovskega mesta Sault Ste. Marie, kakor je bil izdelan za stoletnico (1955).

Na sosednji strani vidimo Baragov škofijski dvorec v Saultu, zgrajen l. 1860. Danes je v njem muzej.

Tudi križ, ki ga je Baraga nekoč podaril Le Moinu, je fotografiran, kako visi na stenskem zemljevidu sredi pokrajine, ki ima danes ime Baragaland.

Ob svoji poslanici je fotografiran marquetteški škof Thomas L. Noa.

BRATEC IVAN

Štirinajsto leto je dopolnil. Tisto leto po strašni vojni je pogledal v svet. O strahotah tistih dni je le poslušal in težko verjel, da je bilo tako hudo. Do šestega leta se je igral in potepal po vasi. Mama ni imela časa, da bi mu pripovedovala pravljice, oče pa je dejal, da so take reči neumnost. Vojna ga je napravila trdega in molčečega. Tako je Ivan v svojih najlepših letih slišal zelo malo lepega, videl še manj in prav nič čudnega ni bilo, če je rastel v malega divjaka.

Sedmo leto ga je poklokal v šolo. Učil se je, kolikor se je moral. Noben predmet se ni dotaknil njegovega srca. "Ko bi mi vsaj nekdo kaj lepega povedal," si je zaželel včasih. Ivan je seveda tudi v cerkev hodil. Vsako nedeljo ob devetih. To je bilo zvrhano dovolj. Tako je pač odločila mama in do 14. leta mora mamu ubogati. Skrivaj pa je vsako nedeljo sklepal, da po birmi ne bo več hodil v cerkev. Čemu? Saj drugi tudi ne hodijo. In kaj le ima od tega?

V gimnazijo je hodil v bližnje mesto. Tam je večkrat obiskal teto učiteljico. Ta je bila takrat že starejša in je mnogo vedela. Čudno, tej teti je Ivan verjel vse in jo rad poslušal. Znala je drugače pripovedovati kot drugi ljudje. Kadar je govorila, ni svarila, grozila in učeno predavala. S svojo besedo se je znala dotakniti Ivanovega srca. Deček je to podzavestno čutil in rad prihajal k teti. Tudi za šolo mu je pomagala.

Neko zimsko popoldne je bilo. Proti večeru je sneg neusmiljeno naletal in Ivan je moral ostati v mestu. Pri teti je bil vedno prostorček tudi zanj. Tisti večer je bila teta čudno molčeča. Sedela je pri peči in brala. Le kaj jo tako zanima, je bil Ivan radoveden. Teta je zaprla knjigo, se ozrla v modre oči svojega nečaka in mu začela pripovedovati zgodbo o velikem slovanskem misijonarju Ireneju Frideriku Baragi. Dolgo v noč je pripovedovala na svoj način. Ivan je poslušal in doživljal. Nikoli do zdaj mu še ni noben človek povedal take zgodbe. Pri zgodovini je slišal o slavnih vojskovodjih in junakih vsake vrste, v filmih je gledal znamenite športnike in pilote. Za nobenega od njih se ni mogel navdušiti. Ob tetinim pripovedovanju pa mu je postalo pri srcu čudno mehko... Misijonar Baraga je bil resnično junak, junak drugačne vrste. Njegovo junaštvo, ki je rastlo iz njegove nesebične ljubezni do Boga in sočloveka, ne more izginiti in se pozabiti. To je prava nesmrtnost, o kateri so se zadnjič pogovarjali ob Aškerčevi pesmi Čaša nesmrtnosti.

Bratec Ivan, vzemi in beri najlepšo knjigo sveta, to je svečlo pismo, potem boš razumel, zakaj je bil misijonar Baraga svetnik; potem boš nekoga dne spoznal, v čem bo Tvoje življenjsko poslanstvo...

(Iz domovine.)

ČAROBNI LISTEK

OTROŠKI MISLJONSKI PRIZOR

O s e b e :

Oče Janez,
Mati Slavka.

Otroci: Stanko, dvanajstleten,
Janko, desetleten,
Milenka, osemletna,
Dragica, šestletna,
Ladko, štiriletan.

Godi se v prijetni družinski sobi v božično-novoletnem večeru.

I.

Oče Janez bere časopis in kadi. Ne meni se za otroke okoli jaslí. Mati Slavka prinese na že pripravljeno mizo krožnik potice. Mimogrede pogleda otroke.

MATI SLAVKA. — Ladko, pojdi z menoj, greva spat. Poglej, kako je že noč.

LADKO. — Mamica, noč je bom šel spat.

MATI. — Kaj pa boš delal?

LADKO. — Stražil bom pri Jezuščku, da ne pride volk k njemu.

Otroci se zasmejejo.

MATI. — Pri Jezuščku so samo ovčke in pastirčki, le poglej!

LADKO. — O ne, mamica, Janko je postavil v jaslice vse zveri, ki jih je naredil v šoli. Tudi volka.

MATI. — Ali res, Janko?

JANKO. — Saj je vse živali Bog ustvaril; zakaj pa ne bi smele biti pri njem, kaj praviš, očka?

OČE (*odloži časopis*). — Pravzaprav imaš prav, Janko. Vendar vemo iz svetega evangelija, da so bile v betlehemskem hlevu le dve živali, to je osliček in voliček, ovce pa so prišle tja z dobrimi pastirji.

JANKO. — Zakaj pa ni bilo nobenega ptička, da bi Jezuščku prepeval?

LADKO. — Saj res, ptička.

OČE. — Menda zato, ker ptiči ponoči spe in takrat je bilo pozimi.

JANKO. — Kaj so pa divje živali delale v prvi božični noči, ko je bil Jezušček v Betlehemu rojen?

MILENKA. — Spale vendar, kako si neumen!

JANKO. — Ti pa nisi nič pametnejša. No pa povej, zakaj ni nobena deklica prišla s pastirji k jaslicam.

DRAGICA. — Zato, ker nas je ponoči strah. Jezušček tje že vedel.

MILENKA. — Takrat res ni bilo nobene, zdaj smo pa lahko.

DRAGICA. — Kajne, očka, Jezušček ima vse otroke rad.

OČE. — Vse, prav vse, v Evropi, Aziji, Afriki in Ameriki.

LADKO. — Ali imajo vsi nocoj jaslice?

OČE. — Najbrž ne.

JANKO. — Zakaj ne?

OČE. — No zato, ker o pravem Bogu in o njegovem Sinu Jezusu še nič ne vedo.

LADKO. — Zakaj pa ne vedo?

MILENKA. — Ker jim nihče ni nič povedal o njem. To so pogani, veš.

LADKO. — A pogani, ali bodo vedno pogani?

DRAGICA. — Mogoče da, mogoče pa ne.

STANKO. — Kaj pa ti praviš, očka, ali bodo ali ne?

OČKA. — Dokler ne pride k njim dober misijonar, bodo pač pogani.

JANKO. — Škoda, da je umrl naš misijonar Baraga. Ta bi vse sprebrnil.

DRAGICA. — Potem bi vsi imeli jaslice kakor mi.

LADKO (*ploskne z rokami*). — O, kako bi bilo lepo!

Mati vstopi. V roki nese čajni vrček in naliva čaja. Otroci sedejo okoli mize.

MATI. — Kaj pa imate nocoj tako zanimivega ob jaslicah?

STANKO. — Rešujemo betlehemeski problem, mama.

MATI. — Oj, Stanko, ti imaš povsod probleme.

DRAGICA. — Kaj pa je to problem?

OČE. — Zdaj je naš problem, da pijemo čaj in jemo božično potico.

JANKO. — Živio naš očka!

MILENKA. — (Pa naša mama tudi živio!

OČE. — Tako, otroci. Zapomnite si lepo urico, ko smo sedeli v topli družinski sobi, v bližini naših jaslic in se veselili, da smo božji otroci in da poznamo gospoda Jezusa in njegov nauk.

MATI. — Zdi se mi, da vsak božič globlje spoznavam, kako smo srečni.

STANKO. — Ali misliš, da ne bomo vedno tako srečni?

MATI. — Najbrž ne. Pomisli na svetlo družino. Z malim Jezusom je morala bežati v Egipt pred hudobnim Herodom.

JANKO. — Grdi Herod, saj to ni bil noben kralj.

LADKO. — Grdi Herod, fuj!

MILENKA. — Ampak danes ni več takih Herodežev na svetu?

OČE. — V vseh časih žive, samo pod drugim imenom. Da bi le nikoli nobena ga ne srečala, Milenka.

DRAGICA. — Ali tudi domov pride Herod?

MATI. — Dokler bomo takole lepo skupaj, ga najbrž ne bo k nam.

DRAGICA. — Jaz bom vedno doma.

JANKO. — Saj ne boš vedno majhna.

STANKO. — Kaj me brigajo vsi Herodi! Ko bom velik, pojdem po svetu.

OČE. — Pustimo zdaj svet in Herode, pijmo čaj. Naša Milenka pa nam bo zaigrala Sveta noč, blažena noč.

MATI. — Saj res, Milenka. Mi bomo pa zapeli.

Milenka gre h klavirju, sede in zaigra Sveta noč, v sobo se razlije mehka luč. Družinica vstane, se približa jaslicam in zapoje ob spremljavi: Sveta noč, blažena noč.

LADKO. — Mamica, poglej, Jezušček se smehlja.

DRAGICA. — In Marija tudi.

JANKO. — Sveti Jožef pa ima skrbi, kakor naš očka.

MILENKA. — Zato se ne more smejati.

OČE. — Jezuščku smo zapelj uspavanke, zdaj ga pa lepo pustimo, da se bo pri nas tudi odpočil.

MILENKA. — Saj res, samo tihi moramo b'iti, če ne, bo sveti Jožef hud.

LADKO. — Jezušček že spi, spi.

MATI. — Tudi midva pojdeva spat, Ladko.

LADKO. — Še ne, mamica. Tudi pastirčki niso spali. Bom rajše pri Jezuščku.

MATI. — Pa ostaniva še nekaj časa.

STANKO. — Veš kaj, očka, igravimo se novoletno igro.

OČE. — Kako se pa to gre?

STANKO. — Na listke napišem razne poklice: predsednik republike, filmski igralec, mizar, duhovnik in tako dalje.

MILENKA. — Kaj pa za deklice?

STANKO. — Tisto pa posrbej, ker deklice ne morejo biti predsednik republike.

OČE. — In potem?

STANKO. — Potem položimo listke v belo skledico, jih premešamo ter postavimo pred jaslice na tla in zmolimo Zdravamarijo. Nato potegne vsak listek in zve, kaj bo postal.

OČE. — Zanimivo.

MATI. — Radovedna sem, poskusimo!

OČE. — To je igra samo za otroke, za našu je že prepozno. Škoda!

MATI. — Zakaj? Saj sva brez listkov dobro volila.

OČE. — Do zdaj kar dobro, hvala Bo-

STANKO (*prinese skledico z listki*). Tako, že popoldne sem napisal. Trije gu!

listki so za nas fante, dva pa za deklice. Zdaj postavim vse skupaj pred jaslice.

OČE.—Prej moraš vendar povedati, kaj si napisal.

STANKO.—Ne, očka, vse mora biti zapečaten skrivnost.

LADKO.—Ali bom tudi jaz potegnil listek?

MATI.—Seveda ga boš, bomo le videli.

MILENKA.—Zdaj moramo najprej moliti.

STANKO.—Vsak zase, tiho, da bo le Jezušček slišal.

MILENKA.—Kar začnimo!

Otroci stopijo okoli jaslic, ruhla božična godba.

STANKO.—Zdaj se pa začne.

OČE.—Midva z mambo bova samo gledala in prebrala, kaj bo na listku zapisano.

JANKO.—Tako bo najboljši prav. Kdo bo najprej potegnil?

STANKO.—Jaz vendar, ker sem najstarejši.

JANKO.—Dobro, pa ti, potem bom pa jaz.

STANKO (*potegne listek*).—Tako, očka, ti poglej! (*Da očetu listek.*)

OČE (*pogleda, nato važno prebere*).—Ameriški zunanji minister.

VSI (*zaploskajo*).

STANKO.—Sem kar zadovoljen. Lahko bom veliko potoval.

JANKO.—Zdaj bom pa jaz potegnil. (*Potegne listek in ga da očetu.*)

OČE.—Filmski igralec in kavboj. Ne bo držalo, Janko.

JANKO.—O pa bo, če bom dober igralec.

MATI.—Le kakšne neumnosti pišeš na listke, Stanko.

STANKO.—Ne morem pomagati, če je ravno tega potegnil.

OČE.—Poglejmo, kaj bo naš Ladko.

MATI.—Potegni listek iz skledice, Ladko!

LADKO.—Na, očka.

OČE (*bere*).—Gospod misijonar na Japonskem.

LADKO.—Kaj bom, očka?

MATI (*vzame otroka v naročje*).—Nekaj zelo lepega.

LADKO.—Ali tako kot Janko?

MATI.—O, mnogo lepše in boljše je Jezušček določil zate, moj mali. Kakor Baraga, boš tudi ti njegov misijonar.

OTROCI.—Naš Ladko bo misijonar.

MILENKA.—Kaj bom pa jaz? Zdaj bom pa jaz potegnila listek. Tako.

OČE.—Naša Milenka bo huda profesorica.

MILENKA.—Bom. Listek je čisto prav pokazal. Huda bom, pa še kako!

MATI.—Kaj bo pa naša Dragica? Vzemi listek, Dragica, da bomo videli.

DRAGICA (*potegne listek in ga da očetu.*)

OČE.—Dobra mama, naša Dragica bo dobra mama.

DRAGICA.—Taka bom kot naša mama, potem ne bo nikoli prišel k nam hudobni Herod.

Oče in mati se zasmejeta. Oče pobóža Dragico in jo vzame v naročje.

STANKO.—No, ali ni imenitna moja novoletna igra? Zdaj vsaj vemo, kaj bomo postali.

OČE.—Nič ne vemo, otroci, nič ne vemo. Življenje smo prejeli iz božjih rok, vsak dan s svojim veseljem in težavami je božji dar. Z ljubečo zvestobo ljubemu Bogu si bomo priklicali blagoslova na svoj prihodnji poklic. V vsakem poklicu lahko pošteno živimo in naredimo mnogo dobrega. Vsak poklic je lahko lep, v vsakem si lahko vsaj nekoliko Jezusov misijonar.

LADKO.—Zvonovi zvonijo, očka. Jezušček se je prebudil.

MATI.—Zmolimo pred jaslicami večerno molitev in prosimo Jezuščka, da nam po svoji volji izpolni naše novoletne želje.

Družina se postavi pred jaslice. Pokleknejo. V ozadju božična pesem.

D. K. (Iz domovine.)

(Objavljamo za pripravo morebitne božične misijske prireditve. Op. ured.)

Poročilo o skladu 1959 za vse slovenske misijonarje

(Objavljeno šele v julijski številki, ker je le-ta natisnjena že v aprilu 1960.)

V letu 1959 se je zbralo (v dolarjih oziroma preračunano v dolarje) skupaj 3.966 dolarjev, za skoraj 1.700 dolarjev več kot lani.

Od tega je bilo razdeljenih že s skladom 1958 30.— dol.

Izdano za razne pošiljke misijonarjem, naročnine, za propagando in pisarno 200.50 dol.

Ostane za denarne prispevke misijonarjem:

že oddane ozir. odposlane 635.50 }
v odpošiljanju 3.100.— } 3.735.50 dol.

Posamezne pošiljke misijonarjem pa so bile oziroma bodo sledeče:

Misijonar in dežela	Posebej zanj darovano	Iz skupnega mu doičeno	Skupaj	Že oddane v teku leta	Za poslati
	dol.	dol.	dol.	dol.	dol.
Japonska:					
o. Vladimir Kos	67	100	167	55	112
m. Maknisa Luževič		40	40		40
s. Anica Miklavčič	50	60	110		110
s. Benjamina Kardinar		50	50		50
s. Katarina Jančar		50	50		50
s. Jožefa Zupančič		50	50		50
Formoza, Hong Kong, Makao:					
g. Franc Bebol	20	80	100	20	80
dr. Janez Janež		50	50	5	45
g. Jože Geder	12	70	82		82
g. Stanko Pavlin	13	50	63		63
s. Rozalija Brilej		40	40		40
Vietnam:					
g. Andrej Majcen	88	120	208	75	133
Burma:					
br. Joško Kramar		40	40		40
Siam:					
m. Ksaverija Pirc		60	60		60
m. Frančiška Novak		50	50		50
Indonezija:					
m. Deodata Hočevar		50	50		50
Indija:					
o. Stanko Poderžaj	17	100	117	17	100
o. Lojze Demšar	110	100	210	110	100

Misijonar in dežela	Posebej zanj darovano	Iz skup- nega mu določene	Skupaj	Za odda- no v teku leta	Za poslati
	dol.	dol.	dol.	dol.	dol.
o. Viktor Sedej	12	50	62		62
o. Janez Ehrlich		50	50		50
o. Jože Cukale	52	110	162	22	140
br. Janez Udovč		60	60		60
br. France Drobnič		40	40		40
br. Leopold Vidmar		30	30		30
br. Anton Lukan		30	30		30
br. Jože Germek		30	30		30
g. Pavel Bernik	18	60	78		78
g. Nace Kustec	15	50	65		65
br. Ludvik Zabret		40	40		40
p. Albin Miklavčič		70	70		70
m. Magdalena Kajnc		80	80		80
m. dr. Miriam Zalaznik		50	50		50
s. Terezija Medvešek	23.50	50	73.50	21.50	52
s. Konradina Resnik		30	30		30

Pakistan:

ss. dr. Agnes in Dominica Žužek .100.....100.....100

Afrika:

p. Emil Čuk		50	50		50
p. Radko Rudež	141	50	191	135	56
br. Karel Kerševan	3	70	73		73
br. Marcel Kerševan		40	40		40
s. Angela Gardina		30	30		30
p. Franc Bratina	100	50	150	50	100
p. Albin Kladnik	108	50	158	115	43
br. Valentin Poznič		60	60		60
s. Brigita Bregar		30	30		30
m. Ksaverija Lesjak	46	50	96		96
s. Elizabeta Pogorelec		40	40		40
s. Vincencija Novak		40	40		40
s. Alojzija Šteh		40	40		40
s. Benigna Šteh		40	40		40

J. Amerika:

s. Polh		30	30		30
s. Serafina Černe	20	30	50	10	40
s. Tobija Fideršek		30	30		30

V tem "Skladu 1959" niso vpoštevane vsote, ki so bile darovane in potom naših misijonarjev oddane za vzdrževanje domačih bogoslovcev. K razdelitvi sklada pripominjamo, da smo upoštevali okoliščine delokrogov, misijonarjevo korespondenčno žrtev z nami in primere, da ta ali oni misijonar prejema pomoč še iz kakega drugega slovenskega vira (v kolikor nam je znano). Vsem darovalcem in posredovalcem teh darov, ki so letos znesli znatno večjo vsoto, pa še enkrat: v imenu misijonarjev tisočkraatni Bog povrni!

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE!

Vedno več je slovenskih misijonskih prijateljev, ki spoznavajo in priznavajo upravičenost Baragovega misijonišča in ki s svojimi prispevki sodelujejo pri njega delovanju, zlasti pri vzdrževanju in šolanju misijonskih gojencev!

A nekateri še pomišljajo, se ne morejo odločiti, bi li podprli tudi to novo slovensko misijonsko akcijo...

Tisti naj se spomnijo Misijonišča v Grobljah, ki je bilo pred 40 leti ustanovljeno:

Ves čas svojega obstoja je zvesto širilo med Slovenci misijonsko misel; navezavalo stike z vsemi slovenskimi misijonarji in jim organiziralo ter pošiljalo znatno pomoč; delalo je za nove misijonske poklice in jih pošiljalo v misijone; izdajalo je "Katoliške misijone" in druge misijonske publikacije; delalo je za Baragovo beatifikacijo; sodelovalo s papeškimi misijonskimi družbami in s škofijsko misijonsko akcijo... Skratka: Ves čas svojega obstoja je zvesto in vsestransko vršilo svoje misijonsko zvanje.

In ko je bilo poslopje razdejavno, organizacija in pripomočki dela uničeni, delavci pozaprti in razpršeni, je ustanova ostala, živela in delovala ter na razvalinah opustošenja gradila in zgradila novo misijonsko akcijo: V Ljubljani, po begunskih taboriščih, v izseljenstvu. Obnovili so se misijonski krožki, obnovili "Katoliški misijoni", obnovil stik s slovenskimi misijonarji, nanovo organizirala pomoč njim, in OBNOVILO SE JE MISIJONIŠČE KOT SLOVENSKO MISIJONSKO SREDIŠČE, čeprav ne več v Grobljah pri Domžalah v domovini, pač pa v Lanusu v Argentini, v izseljenstvu.

TO BARAGOVO MISIJONIŠČE IMA ISTO POSLANSTVO KOT GA JE IMELO MISIJONIŠČE GROBLJE! ALI NE ZASLUŽI ZATO ENAKE OPORE IN POMOČI SLOVENSKE MISIJONSKE JAVNOSTI, in to zlasti pri svoji najvažnejši in najpotrebnejši dejavnosti, ki je:

VZGOJA NOVIH SLOVENSКИH MISIJONARJEV!

Prijatelji slovenske misijonske akcije! Baragovo misijonišče se Vam priporoča, da se ga v svojih dobrodelnih gestah spomnite in mu s tem omogočite čim lepše delovanje!

Eden načinov, kako morete sodelovati z "Baragovim misijoniščem" zlasti misijonski prijatelji iz U.S.A. in Kanade, je ta, DA POŠILJATE DAROVE ZA SVETE MAŠE (tudi péte in gregorijanske), ki se bodo v cerkvi Marije Kraljice pri Misijonišču z vso vestnostjo in čim prej opravile. Tozadevne pošiljke (v čekih), na ime in naslov: Petek Janez CM, superior, Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Že vnaprej misijonski

BOG PLAČAJ!

KAKOR V NEBESIH, TAKO NA ZEMLJI...

(DAS HEILIGE EXPERIMENT)

DRAMA V PETIH PODOBAH

Za "Katoliške misijone" poslovenil NIKOLAJ JELOČNIK

(Nadaljevanje)

ČETRTA PODOBA

PROVINCIAL.— Oče Libermann, ponovite, prosim, kar sem vam bil ukazal!

LIBERMANN.— V vseh redukcijah moram pripraviti predajo naših ustanov španskim komisarjem. Odgovoren sem za miren sporazum med zasedbeno silo in domačini. Vsakršno rovarjenje je treba v kali zatreti... To mi je ukazano in pod pokorščino sem ta ukaz izpolniti dolžan... Prosim vas, da mi dovolite...

PROVINCIAL.— Hvala vam, oče Libermann... Oče Clarke!

CLARKE.— Ukazano mi je, da izročim vizitatorju vse naše zaloge blaga, surovin in izdelkov. Špancam moram pojasniti gospodarsko upravo na našem ozemlju. Prikr'ti ne smem ničesar, tako mi je ukazano... Vam smem predložiti, oče provincial...

PROVINCIAL.— Hvala vam, oče Clarke... Oče Oros!

OROS.— Preden bom ponovil, kar mi je ukazano, vas prav ponižno prosim, da nam pojasnite vzrok te nenadne spremembe.

PROVINCIAL.— Ponovite ukaz!

OROS.— Vsi tu vas prosimo: iz ljubezni do Boga, povejte nam razloge tega ukaza!

PROVINCIAL.— Da vas vaša nevednost ne bo zapeljala v malomarnost pri izpolnjevanju, ponovite zdaj moj ukaz!

OROS.— Počakal bom z izvršitvijo, dokler svoje odločitve ne spremenite!

PROVINCIAL.— Libermann, všcipni-

te v roko patra Orosa. Prosim vas... Vas boli, pater Oros?

OROS.— Do zdaj sem še gospodar svojih čutov.

PROVINCIAL.— Prav. Pater Oros je spet gospodar svojih čutov. Ni treba tega, da se opravičuje. Kaj sem vam ukazal?

OROS (*z velikim naporom*).— Razorožiti po vseh redukcijah našo indijansko vojsko. Orožje, municijo in vse vojne naprave je treba nedotaknjene izročiti Špancam. Oče provincial...

PROVINCIAL.— Prav dobro. Vidim, da ste moja navodila docela razumeli.

Po hodniku pridejo poglavarji; med njimi sta tudi Acatú in Valentín Barriguá. Indijani se globoko priklonijo provincialu.

ACATÚ.— Častiti oče, čakamo na tvoja povelja.

BARRIGUÁ.— Španci spet zasedajo hišo, častiti oče. Povedi nas v boj!

PROVINCIAL.— Boste pokorni?

POGLAVARJA.— Pokorni bomo.

PROVINCIAL.— V ponižnosti?

POGLAVARJA.— V ponižnosti.

Poglavarja poklekmeta. Provincial ju blagoslovi.

PROVINCIAL.— Ukazujem vam, da se razidete. Vrnite se v svoje vasi in poslušno služite Špancam, ki bodo stopili

na naše mesto. Poslej vam bodo oni gospodarji. Mi, očetje Družbe Jezusove odhajamo iz Paragvaya na delo v druge dežele; takšna je volja svetega očeta. Naj pride božji blagoslov nad vas! Ne klonite v preizkušnjah, vztrajajte v trpljenju in predani bodite v pokorščini. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Poglavarji se dvignejo in nerazumljivo pogledujejo drug drugega; slednjič stopita Acatú in Barriguá naprej.

ACATÚ.— Častiti oče, prosimo te, pojasni nam te svoje besede. Naša nevednost jih ne more umeti.

PROVINCIAL.— Jezuitje odhajamo iz Paragvaya.

ACATÚ (*se okrene k poglavarjem*).— Očetje nas zapuščajo!

POGLAVARJI (*med seboj*).— Očetje nas zapuščajo!... Očetje nas zapuščajo!...

PROVINCIAL.— Poslej boste pokorni špancem.

BARRIGUÁ (*poglavarjem*).— Poslej moramo ubogati špance!

POGLAVARJI (*vznemirjeni*).— Ubogati... špance! špance? Lovce na sužnje? Naseljence? Ne! Ne! Ne!

ACATÚ.— Španci nam prinašajo sužnost. Vsi to vemo. Ne zapustite nas, častiti oče!

PROVINCIAL.— Vzemite svoj križ na svoje rame.

ACATÚ.— Naj dopustimo, da španci odvedejo naše žene in otroke v sužnost?

BARRIGUÁ.— Naj se brez odpora predamo naseljencem?

PROVINCIAL.— Spomnite se trpljenja našega Gospoda.

ACATÚ.— Če nas zapustite, bomo izgubili vse. Izgubili bomo naše vasi, naša polja, naše črede...

BARRIGUÁ.— Ukaži nam, častiti oče, da si z nožem prebodemo srce. A ne ukazuj nam pogina vsega našega ljudstva!

ACATÚ.— Špancem pokorni ne bomo!

PRVI POGLAVAR.— Na naše žené mislimo.

DRUGI POGLAVAR.— Na naše otroke.

TRETJI POGLAVAR.— Na naše črede.

ČETRTI POGLAVAR.— Na naše vasi.

PETI POGLAVAR.— Smo kali vse to ustvarili za špance?

ACATÚ.— Španci nam bodo uničili našo krščansko vero.

PRVI POGLAVAR.— Španskega Kristususa častili ne bomo!

DRUGI POGLAVAR.— Kajti hudoben je njihov Kristus, ker nam jemlje vse.

TRETJI POGLAVAR.— Naš Kristus pa je dober, ker nam daje vsega.

ČETRTI POGLAVAR.— Častiti oče, daj, da branimo dobrega Kristususa!

PETI POGLAVAR.— Povedi nas v boj proti Kristususu, ki je slab!

ACATÚ.— V boj nas vodi, častiti oče! (*Poklekne.*)

BARRIGUÁ.— V boj nas vodi, častiti oče! (*Poklekne tudi on.*)

VSI POGLAVARJI.— V boj, v boj, častiti oče! (*Vsi pokleknejo.*)

Provincial se ne gane; glavo je potisnil v dlani.

OROS (*stopi naprej*).— Krščanstvo v tej deželi je v nevarnosti, to ste čuli, častiti oče provincial! Tudi mi vas rotimo v imenu Kristusovom: vodite nas v boj! (*Poklekne.*)

LIBERMANN (*žalostno*).— Druge pomoči ni. Vodite nas v boj, v imenu božjem! (*Poklekne.*)

CLARKE.— Vodite nas v boj, v imenu božjem! (*Poklekne.*)

PROVINCIAL.— ...v imenu božjem? V imenu božjem?... (*Vzkipi, glas mu drhti v srdu.*) Kdo vam ukazuje, da klečite pred menoj? Nisem ne kralj ne minister. Božji duhovnik sem samo. Vstanite!

Vsi vstanejo. Dolg premor.

Libermann! Hočem v deti oba poglavarja, ki sta danes zjutraj prišla sem. Drugi — pojdite!

Vsi razen Orosa odidejo.

PROVINCIAL.— Oros! Pojdite k don Pedru. Sporočite mu, da so moja povelja izpolnjena.

OROS.— Ne morem, oče provincial!

PROVINCIAL.— Česa jezuit ne more? Sporočili mu boste, da so moja povelja izpolnjena!

OROS.— Greh mi ukazujete. Obljuba pokorščine ne velja, kajti izpolnitev vaših ukazov vodi v greh.

PROVINCIAL.— Jaz vas vodim v greh? Jaz?

OROS.— Da ubiješ svojo lastno družino, kaj ni to smrtni greh? In mar ne ukazujete vi tega? Prihranil vam bom ta greh, vam in redu, kajti v tem se pokoril ne bom.

PROVINCIAL.— Ampak...

OROS.— Sam bom stopil na čelo obo-roženega upora in povedel bom Indijane v boj proti našim sovražnikom.

PROVINCIAL.— Oros! Vi niste več jezuit!

OROS.— Morda je že precej tega, kar mi vsi nismo več jezuitje. Bog komaj še razloči barve naše redovniške halje. Bog hoče, da se ta svet spremeni. In mi, paraguayski jezuitje smo ga spremenili.

PROVINCIAL.— Izključujem vas iz reda!

OROS.— Vi sami ste ubežnik! Izključite me iz reda! Postavite me pred inkvizicijsko sodišče! Obsodite me na grmado! Vsemu navkljub ne boste iz človeškega spomina izbrisali (*pokaže na zemljevid*) te stvaritve! Dokler še diham, dokler še lahko kričim, dokler še lahko sučem meč, bom ob strani bednih, slabotnih in stiskanih! (*Premor.*) Tako jaz umem besedo božjo!

PROVINCIAL.— Zapreti vas bom dal!

OROS.— Poskusite! Našli me boste v domu duhovnih vaj, sredi vašega ljudstva!

PROVINCIAL.— Oros!

OROS.— Oče provincial?

PROVINCIAL.— Ne šalim se: zapreti vas bom dal. Španci vas bodo sodili. Ničesar ne bom mogel storiti za vas!

OROS.— Naj tedaj vizitator pride pome v dom duhovnih vaj!

Odide. Vstopita Candiá in Naguacú.

PROVINCIAL.— Poklical sem vaju, da mi pojasnita, zakaj želita biti krščenar?

Candiá in Naguacú se molče spogledujeta.

Kaj vaju vodi k našemu Gospodu Jezusu Kristusu?

CANDIÁ.— Služiti hočemo temu Bogu, častiti oče.

NAGUACÚ.— Tako je, služiti mu hočemo.

PROVINCIAL.— Čemu prihajate k nam? Pojdita k škofu v Buenos Airesu. Naj krsti vaju in ves vaš rod. Škof vas takisto lahko vodi h Kristusu.

CANDIÁ.— Škofov Kristus ni naš Kristus.

PROVINCIAL.— Ah! Razumem. Vaš Kristus je tisti, ki vam bo dal (*pokaže na zemljevid*)... te zemlje.

CANDIÁ.— Da, to je Kristus, ki ga hočemo mi.

PROVINCIAL.— Vse vam da...

CANDIÁ.— Hrani nas.

PROVINCIAL.— Hrani.

NAGUACÚ.— Oblači nas.

PROVINCIAL.— Ob'lačí.

CANDIÁ.— Varuje nas pred lovci na sužnje.

PROVINCIAL.— Varuje.

NAGUACÚ.— Postavlja nam hiše, orožje nam dá, oblast.

CANDIÁ.— Če ga častimo, nas dobro plačuje.

NAGUACÚ.— To je Kristus, ki ga hočemo mi, častiti oče.

PROVINCIAL.— To je Kristus, ki smo vam ga mi dali. Oh, otroci moji, prevarali smo vas. Kristus ne varuje, ne hrani, ne oblači. On sam je ubog in beden...

Od spodaj šum, kričanje in streli. Provincial namigne poglavarjema naj odideta, sam se pomakne na hodnik. Poglavarja odhajata po stopnišču. — Provincial se čez čas vrne v spremstvu Villana in Araga.

(Sledi.)

Slika zgoraj: Na vrtu poganskega templja v japonskem mestu.
Spodaj: Na dvorišču velikega semenišča v Afriki.

SLIKA na prvi strani ovitka: Poslopje jezuitskega noviciata v Tokiu, pred njim je domači novinec. — Slika tu levo: Podoba škofa Barage v oknu cerkve v Manistiqueju, Michigan, USA.

IZ VSEBINE: Misijonska okrožnica "Knez pastirjev" — Vesoljni cerkven zbor — Še k obisku La Pira v Rusiji — Protestantški misijoni — Pota in cilji — Indijski kardinal v Batanagarju — Pismo iz Gopalpurja — Razmere v Hong Kongu — Po misijonskem svetu — The Baraga Bulletin — Bratec Ivan — Čarobni listek — "Kakor v nebesih, tako na zemlji" — Poročilo o skladu 1959 v pomoč slovenskim misijonarjem — Darovi.

CORREO ARGENTINO Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska "Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

- Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
 U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey. — Rudi Knez, 679 E., 157 St., Cleveland 10, Ohio. — Anca Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
 Kanada: Rev. Franc Sodča C.M., 594 Manning Ave. Toronto 4. Ont. za mesto Toronto; za ostalo Kanado: Rev. Andrej Prebil C.M., istotam.
 Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
 Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
 Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).
 Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau D. P. Camp, Kärnten, — B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.
 Avstracija: Franc Vrabc, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Australia.